

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu
Katedra managementu

Pravidla hospodářské soutěže

Bakalářská práce

Autor: Petr Gottstein

Studijní obor: Informační management

Vedoucí práce: Mgr. Tomáš Ledvinka, Ph. D.

Hradec Králové

červen 2022

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem svou bakalářskou práci vypracoval samostatně a s použitím uvedené literatury.

V Červeném Kostelci 18. 7. 2022

Petr Gottstein

Poděkování:

Poděkování patří panu Mgr. Tomáši Ledvinkovi, Ph. D. za vedení a kontrolu mé bakalářské práce. Vážím si jeho rád, trpělivosti a času, který mi věnoval.

Anotace

Práce mapuje pravidla hospodářské soutěže a vysvětluje jejich problematiku a ochranu. Blíže vysvětluje pojem právo a jeho interpretaci. Poskytuje základní informace týkající se pravidel hospodářské soutěže jako je postavení podnikatelů při uskutečňování podnikatelské činnosti, zákonné omezení konkurence, obchodní závazkové vztahy a pravidla veřejných zakázek. Následuje zákon o ochraně hospodářské soutěže, který se týká nedovoleného omezování hospodářské soutěže pomocí kartelových dohod, dohod o sloučení podniku a monopolního a dominantního postavení na trhu. Dále jsou zde přiblíženy právní předpisy EU udávající pravidla k fungování obchodních vztahů v rámci společného trhu. To se týká zneužití dominantního postavení na trhu, dále kontroly fúzí a veřejných podpor, liberalizace veřejných služeb a instituce EU. Další část práce je věnována nekalé soutěži a jejím dopadům. Zde se jedná o význam nekalé soutěže, její znaky, subjekty právních vztahů a také ochraně proti nekalé soutěži. Na nekalou soutěž navazuje i praktická část práce kde je uveden případ obvinění z nekalé soutěže u světové společnosti. Druhá část praktické části je věnována vlastnímu výzkumu v reálném soutěžním prostředí.

Annotation

The work maps the rules of economic competition and explains their issues and protection. It introduces the concept of law and its interpretation in more detail. It provides basic information regarding the rules of economic competition, such as the position of entrepreneurs when carrying out business activities, legal restrictions on competition, business obligations and public procurement rules. the law on the protection of economic competition, which refers to the illegal restriction of economic competition by means of cartels, exclusion agreements and monopolistic and dominant market positions, agrees. Furthermore, the EU legal regulations regulating the functioning of business relations within the common market are explained here. This concerns the abuse of a dominant position on the market, the control of mergers and public subsidies, the liberalization of public services and EU institutions. Another part of the work is devoted to unfair competition and its effects. This is about the meaning of unfair competition, its signs, subjects of legal relations and also protection against unfair competition. Unfair competition is followed by the practical part of the work, where a case of accusations of unfair competition at a global company is presented. The second part of the practical part is devoted to own research in a real competitive environment.

Obsah

1	Úvod	1
2	Cíl a metodika práce	2
3	Literární rešerše	4
4	Teoretická část	5
4.1	Pojem právo	5
4.2	Intepretace práva	5
4.2.1	Předmět interpretace práva	5
4.2.2	Úkol interpretace práva	6
4.2.3	Metody interpretace	7
4.3	Pravidla hospodářské soutěže	10
4.3.1	Zákonné omezení konkurence	11
4.3.2	Obchodní závazkové vztahy	12
4.3.3	Pravidla veřejných zakázek	14
4.4	Zákon o ochraně hospodářské soutěže	17
4.4.1	Kartelové dohody	18
4.4.2	Zneužití dominantního postavení na trhu	23
4.4.3	Spojování soutěžitelů	23
4.4.4	Veřejná podpora	24
4.5	Právní předpisy EU	24
4.5.1	Zneužití dominantního postavení	26
4.5.2	Kontrola fúzí	26
4.5.3	Kontrola veřejných podpor	27
4.5.4	Liberalizace veřejných služeb	27
4.5.5	Instituce EU a další orgány	27
4.6	Nekalá soutěž	29
4.6.1	Historie	29

4.6.2	Význam nekalá soutěž	30
4.6.3	Znaky nekalé soutěže.....	30
4.6.4	Subjekty právních vztahů nekalé soutěže	37
4.6.5	Nástroje ochrany proti nekalé soutěži	38
4.6.6	Ochrana proti nekalé soutěži a ochrana hospodářské soutěže na jednom trhu...	41
4.7	Řešení deliktů.....	41
5	Praktická část.....	42
5.1	Případ porušení pravidel hospodářské soutěže společností Google	43
5.2	Firma HBN.....	45
5.3	Firma Sorges	47
6	Zhodnocení a doporučení	49
7	Závěr.....	50
8	Seznam použitých zdrojů/ Použitá literatura	51

1 Úvod

Hospodářská soutěž má u nás i ve světě dlouhou historii s tím je spojen její rozvoj a tvoření pravidel. Účastníci neboli soutěžitelé mezi sebou soupeří se snahou dosáhnout co nejlepšího hospodářského výsledku. Proto, aby však v tomto soupeření panoval určitý řád, jsou dána právně závazná pravidla hospodářské soutěže, které by každý účastník soutěže měl dobře znát a především se podle nich řídit. Cílem této práce je popsání těchto pravidel a problematiky soutěže a také význam její ochrany.

Práce je rozdělena do několika kapitol, začátek celé práce vysvětluje pojem právo a jeho interpretací. Následně se první část práce týká pravidel hospodářské soutěže. V této kapitole je blíže upřesněno postavení podnikatelů při uskutečňování podnikatelské činnosti, kde je důležité porozumět významu podniku a náležitostmi, které k němu patří. S tím se pojí i význam konkurence a jejího zákona pro omezení. Dalším bodem práce je vysvětlení obchodních závazkových vztahů a pravidel veřejných zakázek, které se týkají správného hospodaření. V další kapitole je rozebrán zákon o ochraně hospodářské soutěže a pojmy s ním spojené. Zákon udává pravidla, aby nedocházelo k porušování, anebo omezování hospodářské soutěže, je tedy důležité rozumět pojmům, jako jsou kartelové dohody, zneužívání dominantního postavení a spojování soutěžitelů. V následující kapitole se podíváme i za hranice našeho státu a poznáme právní předpisy EU udávající pravidla k fungování obchodních vztahů v rámci společného trhu. Zde jsou vysvětleny, jako je, zneužití dominantního postavení na trhu, kontrola fúzí a veřejných podpor, liberalizace veřejných služeb a instituce EU. Druhá polovina teoretické části práce vysvětluje pojem nekalé soutěže, její význam, znaky, kterými se projevuje a subjekty právních vztahů. Ke konci této kapitoly jsou uvedeny nástroje pro ochranu proti nekalé soutěži.

S hospodářskou soutěží se setkáme prakticky každý den a je proto důležité vědět jak se v této oblasti správně pohybovat. Ať už jsme soutěžitelé, nebo spotřebitelé, máme nějaká pravidla, podle, kterých je potřeba dbát. Pravidla je důležité znát, abychom třeba jen nevědomky nepoškozovali ostatní a v případech našeho poškození znát naši obranu.

2 Cíl a metodika práce

Cíl práce

Cílem této práce je popsání problematiky hospodářské soutěže. Poznatky se týkají soutěžního trhu, kde spolu soutěžitelé vzájemně soupeří o úspěch. V úvodu teoretické části je popsán pojem právo a vysvětlení jeho interpretace následně na to navazuje práce popisující pravidla hospodářské soutěže a těmi spojenou jejich ochranu. V praktické části je práce zaměřena na příklady spojené s hospodářskou soutěží. Jedním z příkladu je soutěž na celosvětovém trhu. Výzkum je zaměřen na malé společnosti a jejich znalost a postoj v oblasti soutěže. Zkoumána je znalost pravidel hospodářské soutěže, problematika konkurence a ochrana proti nekalé soutěži. Práce by měla být přínosná pro všechny účastníky soutěže, k znalosti daných zákonných pravidel. Je dále určena pro osoby uvažujících o podnikání k poznání zákonů spojených s účastí na soutěžním trhu a problematikou celé soutěže.

Hypotézy

H1:

Pro úspěšné vedení menší firmy na území ČR je nutné porozumění problematiky hospodářské soutěže.

H2:

Vedení malých firem dostatečně neznají pravidla hospodářské soutěže

Metodika

Práce vychází z poznatků a informací obsažených v odborné literatuře a člancích. Autoři těchto článků a knih jsou především odborníci na dané téma a materiály pro své publikace čerpají z daných zákonů. Tyto materiály jsou k dostání na internetu a také v knihovně Univerzity Hradec Králové.

Dříve než se dostaneme k hlavnímu tématu práce je začátkem práce vysvětlení pojmu práva a jeho interpretaci, jelikož je důležité správné porozumění těmto pojmům a pochopení jejich smyslu. Práce je zaměřená především na interpretaci, jelikož je podstatnou složkou právní

metodologie, která předchází každé aplikaci práva neboť, aby mohlo být právo aplikováno, je důležité jeho správné pochopení.

Téma hospodářské soutěže je velice rozsáhlé a rozdělené do několika oblastí. Teoretická část této práce je tvořena z několika kapitol a je tak možné blíže poznat význam a problematiku hospodářské soutěže. Hospodářská soutěž má dlouhou historii, která je popsána v mnoha knihách, avšak pro nás je důležitý její současný význam a současná pravidla. Téma hospodářské soutěže je záležitostí celého světa a proto se dostáváme k mezinárodním právům a právním řádům. Setkáváme se tedy i s mnoha zahraničními publikacemi a materiály. K popsání mezinárodního práva bylo využito materiálů týkajících se mezinárodního práva a předpisů.

První část práce popisuje význam a pravidla týkající se hospodářské soutěže. Z těchto poznatků je podstatné uvědomění si fungování celé soutěže a seznámení se s její problematikou. Díky tomu je možné zaměřit se na konkrétní pravidla, která je důležité znát.

Pro získání poznatků byl velice přínosný Občasný zákoník, který je dostupný na internetu a kde jsou platné zákony na, kterých se usnesl Parlament České republiky. Práce tak vychází z platných zákonů a usnesení v zákoníku obsažených. Mnoho podstatných informací je dále získáno pomocí webové stránky EUROSOP.CZ, která obsahuje aktuální zpravodajství ze světa týkající se hospodaření v rámci EU. Podobné informace byly získány také pomocí webové stránky epravo.cz obsahující právní články. K získání poznatků týkající se České republiky bylo využito např. Hospodářských novin.

S hospodářskou soutěží se pojí nekalá soutěž, která uzavírá teoretickou část práce. K bližšímu porozumění pojmu nekalá soutěž bylo čerpáno z materiálů uvádějících přesnou problematiku tohoto téma. Následně na toto téma navazuje i praktická část a řešení případu nekalé soutěže.

V praktické části je popsán případ nedodržení pravidel hospodářské soutěže a jejich následné porušení společností Google. Evropská komise se tímto případem zabývá se snahou zjistit, zda došlo k omezení konkurence pomocí technologie digitální reklamy.

Další část práce se zabývá vlastním výzkumem zaměřeným na konkrétní soutěžitele na trhu a jejich činnost. Je zkoumána jejich znalost pravidel týkající se hospodářské soutěže, boje s konkurencí a jejich ochrana proti nekalé soutěži. K získání těchto poznatků bylo využito rozhovorů s vedením firem. Poznatky byly následně vyhodnoceny a použity pro tuto práci.

3 Literární rešerše

K vypracování práce bylo použito literárních materiálů zabývajících se nejen problematikou hospodářské soutěže, ale konkrétními případy a zákony zabývajících se tímto tématem.

Aby bylo možné správně porozumět právu hospodářské soutěže, je začátek práce věnován teorii práva jeho interpretaci. Pro toto téma bylo využito materiálu Aleše Gerlocha a jeho knihy *Teorie práva* [20], autor v této knize popisuje podstatu práva a jeho správné porozumění. K doplnění této kapitoly bylo využito i materiálu Martina Kolouška [19], který se ve svých materiálech zaměřuje především na správnou interpretaci práva. Aby bylo možné porozumět správně právu hospodářské soutěže, je nutné správně porozumět teorii práva.

Teoretická část práce se týká významu a pravidel hospodářské soutěže toto téma je popsáno v nespočetně mnoha publikacích, pro úvod do toho to tématu bylo zvoleno knihy Vladimíra Pelce *Hospodářská soutěž* [1]. Z knihy jsou přínosné kapitoly popisující problematiku soutěže a tvorbu podmínek soutěže. Jelikož je kniha staršího vydání, bylo nutné ověření daných informací a případné upravení dle platných zákonů. K tomu posloužil *Občanský zákoník* [10] a zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže [29]. Navazující kapitola *Právní předpisy EU vychází z ověřených internetových zdrojů zaznamenávajících dění v EU.*

Druhá část teoretické části práce zaměřena na problematiku nekalé soutěže je vypracována za pomoci mnoha literárních zdrojů, jako je např. *Právo proti nekalé soutěži* od J. Munkové [6] nebo *Právní prostředky ochrany proti nekalé soutěži* od D. Ondřejové [2].

4 Teoretická část

4.1 Pojem právo

Jak uvádí A. Gerloch [20] pojem „právo“ není lehké přesně definovat. Jde o *multidimenzionální fenomén*, zkoumaný ve více rovinách. Jelikož tento pojem nabývá vícevýznamového výrazu, je těžké jej vymezit jednoduchou definicí. V odborné literatuře vždy najdeme definici zahrnující jen „*určitou jeho dimenzi*.“ [20, s. 21]

A. Gerloch [20, s. 21] popisuje zkoumání práva v několika rovinách:

- „*v rovině normativní (jako specifický systém pravidel regulujících chování lidí),*
- *v rovině sociální (jako systém společenských vztahů determinujících obsah těchto pravidel a zároveň výsledek normativní regulace),*
- *v rovině axiologické (z hlediska hodnot, které jsou v normativní regulaci zprostředkovány),*
- *v rovině mocenské (jako nositel realizace státní politiky, resp. Mezi-národní politiky),*
- *v rovině informační (jako nositel informací pro adresáty norem),“*

Právo nelze zužovat na jeho regulativní povahu a zároveň je důležité tuto povahu nepodceňovat, neboť jak upřesňuje A. Gerloch [20, s. 21] „*zprostředkuje vazbu práva na jiné společenské normativní systémy a vyjadřuje jeho charakter jako svébytného společenského fenoménu.*“

4.2 Intepretace práva

Důležité je hned na začátku správně porozumět slovu interpretace, které pochází z latinského slova interpretatio, což v překladu znamená výklad nebo vysvětlení. Jak uvedl ve své práci M. Koloušek [19] Interpretace je výkladem nebo vysvětlením toho, jak interpret rozumí předmětu interpretace. V případě interpretace práva je výkladem porozumění právu, zjištění významů a cílů. Interpretace práva je velice podstatnou složkou právní metodologie, která předchází každé aplikaci práva neboť, aby mohlo být právo aplikováno, je důležité jeho správné pochopení. Podstatné je poznání obsahu právní normy, a také „*přesně definovat (ohraničiti) skutkovou podstatu v ní obsaženou*“ [19]

4.2.1 Předmět interpretace práva

Jak je již uvedeno, interpretace práva je „*taková interpretace, jejímž předmětem je právo.*“ (Koloušek [19]) Dle M. Kolouška [19] na tom jak je tento předmět chápán, „*závisí chápání interpretace práva jako takové, včetně formulace cílů interpretace práva, jejich metod, subjektů a dalších otázek.*“ Z určitého pohledu je interpretace práva zaměřena na právní texty, čili zákonodárné akty, smlouvy a jiné právní úkony. Z jiného pohledu je předmětem interpretace chápáno odlišovat „*jednotlivou právní normu, právní řád jako celek, zákonodárský akt zákonodárce, tedy akt, kterým je zákon přijímán, proces přijetí, a konečně účel právní normy, tedy cíl regulace, ale také hodnoty a principy, k jejichž naplnění právní úprava slouží.*“ [19]

Jak popisuje M. Koloušek [19] chápání práva má podstatný vliv na ovlivňování pojmu interpretace práva. Pojem práva je vysvětlován jako *multidimenzionální fenomén*, které jak se ukázalo, není pro další zkoumání příliš užitečným. Dle M. Kolouška [19] je právo určitým sociálním fenoménem a lze jej zkoumat *prismatem sociologických věd*. V případech kdy právo zůstává v rámci právních věd, je právo udáváno jako systém právních norem. [23] Tomu je rozuměno tak, „*že právo je souhrn pravidel chování, či ještě přesněji vět, které určují, že za dané podmínky při dané dispozici nastane určitý následek, který je stanoven – sankcionován.*“ (Koloušek [19]) Jak vyplývá z požadavků právní jistoty a z principu právního státu, normy mají být psané. Z toho vyplývá tvrzení, že předmětem interpretace práva jsou převážně psané právní normy a zákony. [21]

4.2.2 Úkol interpretace práva

Ve chvíli kdy je dán předmět interpretace práva, přichází na řadu úkol interpretace. Podstatné je jeho vymezení z důvodu potřebného použití právní vědou a praxí. Jak udává M. Koloušek, jde o nástroj právní metodologie a je zapotřebí vědět, využití daného nástroje. V momentě stanovení úkolu interpretace práva, je možné stanovení používaných metod. K vymezení úkolu interpretace práva dochází již z jejího pojmu – zde je cílem poznat obsah právní normy. „*Zjištění obsahu normy jako úsudku o tom co má býti, je úkolem interpretace.*“ (SEDLAČEK, SPÁČIL [22]) Jak upřesňuje M. Koloušek [19], interpret se ptá, co právní norma znamená, co udává a jaký má význam. Jinak řečeno má snahu jí co nejlépe poznat. Takovéto poznání provádí každý, kdo se s normou setká, „*neboť aby s ní mohl pracovat, musí ji poznat.*“ (Koloušek [19]) Základní funkcí interpretace práva je funkce kognitivní. „*Východiskem jak pro autoritativní tvorbu právních aktů v rámci aplikace práva, tak pro tvorbu neautoritativních právních aktů v rámci realizace práva je proto poznávání práva za účelem*

zjednání si jistoty a jeho přesné a správné existenci.“ (Koloušek [19]) Tak to dochází k získání právních pravidel pomocí interpretace práva a zároveň k jejich poznání. Jak dále uvádí M. Koloušek [19] další funkcí interpretace práva je funkce kreativní. Autor upřesňuje, že interpretace práva má za úkol nejen právo poznávat, ale i jej dotvářet. To je potřeba v případech, *„kde samotné poznání normy nepostačuje pro subsumpci skutkového stavu pod tuto normu, zejména proto, že na daný skutkový stav právní norma nedopadá, případně proto, že zjištěný výsledek je z nějakého důvodu nežádoucí.*“ (Koloušek [19]) V takovém případě je zapotřebí dotvoření práva, podle M. kolouška [19] i takovéto dotvoření práva můžeme brát součástí jeho poznání.

Dle Melzera [24, s. 214] *„dotváření práva je tak nalézáním práva, které je v rozporu s doslovným výkladem příslušných ustanovení právních předpisů.*“ Jak uvádí M. Koloušek, [19] není poznávána jednotlivá norma, ale je hledána poznáváním celého právního řádu. Za pomoci argumentace principů, zásad a účelu práva je najita norma pro dotvoření práva k danému příkladu. M. koloušek [19] zmiňuje, že oporou kreativní funkce interpretace práva, je odlišné porozumění pojmu práva, pod který dále spadají samostatné právní normy, ale i právní principy, zásady a účel práva.

Funkcí kognitivní a kreativní je udáno jaká metoda interpretace se používá, hlavním cílem obou metod je dosáhnout daného poznání nebo dotvoření práva.

4.2.3 Metody interpretace

Jak popisuje M. Koloušek, [19] metody interpretace práva rozdělil Friedrich Carl von Savigny, který z důvodu rekonstrukce myšlenky uvedené v zákoně, odlišoval prvky gramatické, logické, historické a systematické.

U gramatického prvku se výklad zabývá jazykovou stránkou právních textů, s ohledem na gramatiku a sémantiku. U logického prvku jsou využívány poznatky formální logiky při poznávání logické struktury normy. U prvku historického je zkoumán *„úmysl zákonodárce, resp. celý zákonodárny proces vedoucí k přijetí zkoumané normy.*“ [19] U systematického prvku dochází k zasazení právní normy do kontextu právního řádu.

Ve své práci M. Koloušek [19] uvádí teleologický výklad, který je zaměřen na předpokládaný účel právní úpravy a *„zasazuje ji do hodnotového rámce a do základních zásad právní*

kultury.“ Dále M. Koloušek [19] udává, že komparativní výklad, „*srovnává obdobné právní instituty v různých právních řádech.*“

U jiného způsobu dělení je rozdělení poněkud stručnější, metody jsou rozděleny do čtyř skupin, kde je rozlišován výklad jazykový, systematický, historický, a teleologický. Jak upřesňuje M. Koloušek podle J. Wintra se „*interpretační zásady, které bývají řazeny pod interpretační metody, které nevyužívá, dají zařadit pod některou ze čtyř uvedených metod.*“ (Koloušek [19]) M. Koloušek [19] dodává, že v rámci interpretace práva je využíván stav, kdy se jednotlivé metody vzájemně doplňují, jelikož je názoru, že při využití jedné metody nelze dosáhnout kvalitního výsledku. Vzhledem k předmětu interpretace, odpovídá jazykový výklad jedné normě, u výkladu systematického je výklad právního řádu, u historického výkladu je předmětem zákonodárný akt (neboli činnost vedoucí k přijetí zákona) a u výkladu teleologického je předmětem účel právní úpravy. Při využití všech metod u interpretace práva můžeme konstatovat, „*že korelují s požadavkem zkoumání celého práva systému právního řádu, nikoli jen jedné izolované právní normy.* [19]

Jazyková metoda

V knize A. Gerloch [20] popisuje jazykovou metodu jako metodu zabývající se jazykovou stránkou textu, vycházející z gramatické a sémantické analýzy právních textů. Díky této metodě je rozuměno smyslu jednotlivých slov v textu. Zkoumá se zde složení věty, význam daných slov ve spojení s jinými slovy.

Metody logického výkladu

Dále A. Gerloch [20] uvádí metodu logického výkladu, která se opírá o poznatky formální logiky aplikované v oboru práva a zabývající se logickou strukturou textu. Zde jsou využívána pravidla tradiční formální logiky, vztahující se na základní Aristotelovy zákony.

Pro logický výklad je využito nejčastěji těchto argumentů:

Argumentum a contrario (důkaz o opaku) – Tento výklad znamená vyloučení platnosti negace platné normy (platily jedna norma, nemůže být platná negace k této normě).

Argumentace per eliminationem (důkaz o vyloučení) – Tento druh výkladu uvádí platnost pro daný prvek množiny.

Argumentum per analogiám – Výklad je uváděn podle podobnosti, to co platí pro jednu skutečnost je platné i pro podobnou skutečnost. Je zde však nutno posouzení o platnosti analogie v konkrétním případě. Dle analogie je možné doplnění práva, je však podmínkou určení relevantnosti postupu.

Analogie je rozdělena do dvou podob na analogii zákona a analogii práva. Analogie zákona latinsky *per analogiám legis* používá ustanovení zákona a jiného právního předpisu s podobnou normou pro využití v konkrétních případech ke kterým není norma upravená. Analogie práva latinsky *per analogiám iuris* je využívána výjimečně a posoudí se neupravený případ podle právních principů příslušného právního odvětví, nebo podle obecných právních principů.

Argumentum a fortiori (důkaz síly významu) – Rozděluje se na podobu od menšího k většímu latinsky *a minori ad maius*, a váže k sobě konkrétní ustanovení. Druhá podoba je od většího k menšímu, latinsky *a maiori ad minus* a, podle „*listiny základních práv a svobod je možné nucené omezení vlastnického práva ve veřejném zájmu, na základě zákona a za náhradu, platí-li to pro vlastníka, tím spíše to platí pro držitele.*“ [20, s. 146]

Argumentum ad absurdum – Jak uvádí A. Gerloch [20] neuplatňuje se samostatně, ale s podporou v případě, že by s pomocí dvou argumentů nastal odlišný výsledek.

Argumentum a silentio legis – Dle A. Gerlocha [20] jde o případ kdy zákon něco neupravuje a nastává situace, kdy platí zásada legální licence; „*pravomoc a působnost orgánů veřejné moci, právní povinnost nebo sankci nelze z mlčení zákona vyvodit.*“ [20, s. 146]

Metoda systematického výkladu

Jak ve své knize popisuje A. Gerloch [20], systematický výklad zákona zahrnuje výklad zákona, jiného předpisu a smluv zohledněný dle jazykového a logického kontextu.

Normativní právní text je nutné vyložit v kontextu právního řádu jako celku. Dále je nutné srovnání příslušných ustanovení v „*hierarchii právních předpisů podle právní síly.*“ [20, s. 147]. Porozumění některých ustanovení právních předpisů je ovlivněno relací k předpisům stejné právní síly. Se systematickým výkladem se pojí *interpretační derogační pravidla.* [20]

Gerloch A. [20] uvádí, že systematický výklad vychází z metody srovnávací. Důsledkem systematického výkladu „*je eventuálně možný restriktivní (zuzující) nebo extenzivní (rozšiřující) výklad určitých ustanovení zákonů, právních předpisů, smluv apod. Zaměřuje se*

tedy na celek (např. umístění normy v systému práva), přesněji na relaci smyslu určitého ustanovení k ostatním částem formálního nositele pravidel chování.“ [20, s. 147] Jak autor dodává je takový to postup méně využíván a spíše se využívá výklad adekvátní čili doslovný, ve kterém se smysl určitého ustanovení interpretovaného textu nijak nezmění. [20]

Nadstandardní metody interpretace

Pro více uvedené metody výkladu je společná argumentace e ratione legis (argumentace rozumem zákona). *„Z hlediska legality je důležité, že argumentační závěry takto zjištěné nemohou obstát, jsou-li ve zjevném rozporu s textem zákona, resp. Mezinárodní smlouvy, a s interpretačními výsledky dosaženými standardními metodami.*“ [20, s. 147]

Výklad historický

Dle A. Gerlocha [20] se pomocí tohoto výkladu zjišťuje podstata zákona z hlediska *úmyslu zákonodárce*. Cíle právní úpravy by měli být vyjádřeny zákonodárcem v textu zákona. Podstatná zde jsou obecná ustanovení zákona, týkající se základních zásad výkladu daného ustanovení. *„Zároveň je však vhodné a potřebné vycházet rovněž z důvodové zprávy k zákonu a dalších dokumentů, které provázely jeho vznik.*“ [20, s. 148]

Výklad teleologický

Za pomoci teleologického výkladu soud nebo jiný orgán interpretující a dále aplikující normu o postižení *cíle právní normy*, společně s podmínkami, ve kterých se má norma realizovat. Postup orgánů je vázaný právním řádem, mírou konkrétnosti a mezinárodními právními dokumenty.[20]

Komparativní výklad

Jedná se o výklad, srovnávající postup obdobných institutů v právních řádech jiných států. Dochází zde k inspiraci domácí právní úpravy, úpravou cizích států. [20]

4.3 Pravidla hospodářské soutěže

Jak uvádí ve svých materiálech V. Janeček [26], aby mohl trh správně fungovat, je nutné dodržování daných pravidel, které zajišťují férové jednání účastníků. Díky tomu je soutěž mezi jednotlivými účastníky spravedlivá a i konkurence probíhá za podmínek prospěšných pro obě strany. Konkurence je prospěšná pro spotřebitele, kteří mají širší nabídky a jistotu, že

podmínky soutěže udávají správnou cenu. K tomu, aby byly vytvořeny správné podmínky pro obě strany, se postupem času vytvořila složitá soustava pravidel a institucí, dohlížejících na jejich dodržování a zároveň postihující jejich porušování. Unijní právní úprava váže Českou republiku jako jeden z členských států Evropské unie. Evropská unie se zabývá problematikou hospodářské soutěže od samotného začátku svého působení. Prvními ustanoveními zabývající se ochranou hospodářské soutěže obsahovala už smlouva o Evropském sdružení uhlí a oceli z roku 1951. Dnes jsou pravidla soutěžní politiky EU stanovena v člancích Smlouvy o fungování Evropské unie. Tyto pravidla se týkají podnikatelských subjektů a vládních zásad členských států, jejich podrobný popis je uvedený řadě právních aktů EU. V České republice udává pravidla ochrany hospodářské soutěže zákon č. 143/2001 Sb., [29] o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, obsahující úpravu ochrany hospodářské soutěže proti vyloučení, omezení, narušení, ohrožení dohodami soutěžitelů, zneužití dominantního postavení soutěžitelů a spojení soutěžitelů. Problematiku týkající se nekalé soutěže upravuje zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. O pravidla mezi dodavateli a odběrateli zemědělských a potravinářských produktů se stará zákon č. 395/2009 Sb., (chrání např. před dominantním postavením na trhu s potravinami). [26]

Odpovědným orgánem pro vytváření podmínek podpory a ochrany hospodářské soutěže v České republice je Úřad pro ochranu hospodářské soutěže spojený se zákonem č. 273/1996 Sb. [26]

4.3.1 Zákonné omezení konkurence

Jak V. Pelc [1] ve své knize vysvětluje, každý účastník hospodářské soutěže má právo svobodného rozvíjení své činnosti s cílem dosažení hospodářského prospěchu, při dodržování podmínek právně závazných pravidel hospodářské soutěže. Jednou z těchto podmínek hospodářské soutěže je zákonné omezení konkurence, jež spoluvytváří podmínky hospodářské soutěže a zajišťuje dodržování dobrých mravů v soutěži. V občanském zákoníku se nachází obecná úprava zákazu konkurence, cílem této úpravy je zabránit společníkům a členům orgánu společnosti v nepoctivém a spekulativním jednání na úkor společnosti a společníků. Zákaz konkurence znamená, že společník nebo člen orgánu společnosti se zároveň nemůže podílet na konkrétních formách podnikání v oblasti předmětu podnikatelské činnosti společnosti.

Společník veřejné obchodní společnosti nesmí, bez svolení ostatních společníků, podnikat v předmětu podnikání společnosti, a to ani ve prospěch jiných osob.

4.3.2 Obchodní závazkové vztahy

„Podmínky hospodářské soutěže ovlivňují některá ustanovení občanského zákoníku, jež se týkají obchodních závazkových vztahů.“ [1, s. 68] V následujících kapitolách jsou podle V. Pelce [1] uvedeny a popsány daná ustanovení. Jedná se o obchodní zastoupení, o zákaz reexportu, o ujednání o omezení prodeje, o smlouvy o výhradním prodeji a o smlouvy o vázaných obchodech.

4.3.2.1 Obchodní zastoupení

Smlouva o obchodním zastoupení zakládá závazek obchodního zástupce soustavně vyvíjet zprostředkovatelskou činnost (činnost směřující k uzavírání určitého druhu smluv, obchodů) a závazek zastoupeného platit obchodnímu zástupci úplatu (provizi). Svou činnost musí obchodní zástupce vyvíjet samostatně a jeho odměna je zcela závislá na úspěšném výsledku činnosti; v tom spočívá podnikatelská povaha činnosti obchodního zástupce, která odlišuje smlouvu o obchodním zastoupení od pracovní smlouvy, jejímž předmětem je získání zákazníků. Na rozdíl od smlouvy o zprostředkování může smlouva o obchodním zastoupení zahrnovat i oprávnění obchodního zástupce uzavírat smlouvy jménem zastoupeného; tato oprávnění vůči třetím osobám však nabývá obchodní zástupce teprve udělením plné moci. Pokud je sjednáno *výhradní obchodní zastoupení*, je v písemné smlouvě vymezeno teritorium, ve kterém výhradní obchodní zástupce působí a v němž nesmí zastoupený používat jiného obchodního zástupce; zároveň výhradní zástupce nesmí v této územní oblasti vykonávat ve stejném rozsahu obchodní zastoupení pro jiné osoby ani je nesmí na účet jiné osoby nebo na účet vlastní uzavírat. Omezení u výhradního zastoupení platí také na *určený okruh obchodů*: zastoupený nesmí na vymezeném teritoriu *pro smlouvou určené obchody* používat jiného obchodního zástupce; výhradní obchodní zástupce zase nesmí ve stejném rozsahu vykonávat obchodní zastoupení pro jiné osoby nebo uzavírat obchody na vlastní účet či účet jiné osoby.

[1]

4.3.2.2 Zákaz reexportu

Dalším ustanovením v oblasti závazkových vztahů je zákaz dalšího vývozu, tento vztah je součástí zvláštních ustanovení pro závazkové vztahy v mezinárodním obchodu. V kupní smlouvě může být písemně stanoveno, „že se kupujícímu zakazuje zpětný vývoz (*reexport*) koupeného zboží;“ [1, s. 69] tehdy kupující odpovídá prodávajícímu v každém případě, kdy

by bylo zboží kýmkoli ze stanovené oblasti vyvezeno. „Kupující je povinen nahradit prodávajícímu škodu způsobenou mu porušením tohoto závazku o zákazu reexportu bez ohledu na to, zda se kupující zavázal potřebným způsobem další nabyvatele zboží nevyvážet.“ (Pelc [1, s. 69]) Kupující, jenž převzal povinnost zboží nevyvážet, je také povinen na vyzvání prodávajícího prokázat, kde se zboží nachází nebo že bylo spotřebováno, aniž bylo vyvezeno. V písemné smlouvě musí být vedle zboží, u něhož je zakázán reexport, také přesně vymezeno území, z něhož je reexport zakázán. „Jestliže je pochybné, z kterého území je zpětný vývoz (reexport) zakázán, má se za to, že je to území státu, kam mělo být zboží prodávajícím podle kupní smlouvy odesláno, jinak území státu, v němž měl kupující v době dodání zboží sídlo nebo místo podnikání, popřípadě bydliště.“ [1, s. 69]

4.3.2.3 Omezení prodeje

Ujednání o omezení prodeje je obsaženo ve zvláštních ustanoveních pro závazkové vztahy. Omezení prodeje se může týkat teritoria, okruhu zákazníků nebo množství zboží. Ujednáním o omezení prodeje se „prodávající zavazuje, že nebude konkrétní zboží prodávat určitému okruhu zákazníků nebo do určitého státu, nebo že toto zboží bude prodávat jen v omezené míře či za podmínek stanovených v ujednání.“ [1, s. 69] Ujednání musí mít písemnou formu a jeho platnost je závislá na platnosti kupní smlouvy, jejíž je součástí nebo v souvislosti s níž bylo smlouveno. Mohou existovat různé *druhy výlučnosti* (exkluzivity). Smlouva o *výhradním prodeji* stanovuje vázanost dodávek zboží výlučně na konkrétního odběratele v daném teritoriu. Smlouva o *výhradním odběru* obsahuje závazek kupujícího, že předmětné zboží bude odebírat výlučně od konkrétního dodavatele. Smlouva o *přednostním prodeji* zavazuje prodávajícího uvědomit kupujícího před uzavřením kupních smluv s dalšími odběrateli o smluvních podmínkách, jež jsou nabízeny těmito jinými odběrateli. Smlouva o *přednostním odběru* zavazuje kupujícího přednostně odebírat konkrétní produkty od smluvního prodejce.

4.3.2.4 Výhradní prodej

Smlouva o výhradním prodeji je obsažena ve zvláštních ustanoveních pro závazkové vztahy v mezinárodním obchodu. „Dodavatel se smlouvou o výhradním prodeji zavazuje, že zboží určené ve smlouvě nebude v určité oblasti prodávat jiné osobě než odběrateli.“ [1, s. 70] Smlouva o výhradním prodeji musí vymezovat teritorium, o něž se jedná, a druhý zboží, které jsou předmětem smlouvy. Pokud není smlouva sjednána písemně nebo pokud v ní nejsou určeny oblast nebo druhy zboží, na které se smlouva vztahuje, je neplatná.

4.3.2.5 Vázané obchody

Smlouvy o vázaných obchodech jsou součástí zvláštních ustanovení pro závazkové vztahy v mezinárodním obchodu. Mohou existovat smlouvy, jejichž plnění je závislé na plnění jiné smlouvy; první smlouvu pak označujeme jako smlouvu hlavní, druhou jako smlouvu vedlejší. Za vícestranné výměnné obchody se považují takové obchody, při kterých uzavírá několik osob jednu smlouvu nebo několik spolu souvisejících smluv, podle nichž má dojít ke vzájemnému dodání zboží mezi účastníky majícími sídlo nebo místo podnikání, popř. bydliště, na území různých států, avšak kupní cena má být vyrovnána pouze mezi účastníky, kteří mají sídlo nebo místo podnikání, popř. bydliště, na území téhož státu. Vztahy vznikající z vícestranných výměnných obchodů, se řídí podle ustanovení o kupní smlouvě. Každý z účastníků má nárok na plnění, jež mu smlouva určuje, podle ustanovení o smlouvách ve prospěch třetího. Účastníci však nemohou smlouvu zrušit nebo změnit bez souhlasu účastníka, kterému je plnění, dotčené zrušením nebo změnou, určeno. [1]

4.3.3 **Pravidla veřejných zakázek**

V. Pelc [1] v knize uvádí, proč transformace české ekonomiky v tržním hospodářství vyžadovala odpovídající právní úpravy *podporující hospodářskou soutěž* tam, kde v předchozím období tržní mechanismy nepůsobily; *„jde o sféru hospodaření s veřejnými prostředky (státní rozpočet, státní fondy a rozpočty samosprávných územních jednotek). Úprava je obsažena v zákonu o zadávání veřejných zakázek; jde o systém umožňující výběr nejvýhodnější z více současně předložených nabídek.“* [1, s. 71]

Dle V. Pelce [1] je systém zadávání veřejných zakázek podstatnou podporou, utváření podmínek hospodářské soutěže. Jde o mechanismus, stanovující způsob nakládání s veřejnými prostředky; je bariérou proti neekonomickému vynakládání prostředků, nečestné soutěži, úplatkům, zvýhodňování určitých soutěžitelů. Základní metodou výběru je *obchodní veřejná soutěž*, která se řídí obchodním zákoníkem; jde o zvláštní způsob uzavírání smluv v obchodním stylu (funkcí a právní podstatou se liší od veřejné soutěže, jež je upravena občanským zákoníkem). Při zadávání veřejné zakázky zadavatel vyhláší veřejnou obchodní soutěž; jedna dle, zákona o zadávání veřejných zakázek.

„Jiným způsobem, než na základě veřejné obchodní soutěže, může zadavatel postupovat ve výjimečných případech, vymezených zákonem o zadávání veřejných zakázek – jde o zadání na základě přímé výzvy, které je možné v situacích, kdy použití veřejné obchodní soutěže je nemožné nebo nevhodné.“ [1, s. 72]

V. Pelc () vysvětluje jednotlivé instituce:

ZADATEL

Zadavatelem veřejné zakázky jsou:

„státní orgány (ústřední orgány státní správy, okresní úřady)

státní fondy

státní organizace (rozpočtové a příspěvkové)

samostatné územní jednotky a jimi zřízené rozpočtové a příspěvkové organizace, které v souladu s rozpočtovými pravidly hospodaří s veřejnými prostředky a v oboru své působnosti zabezpečují uspokojení veřejných potřeb“ [1, s. 72]

UCHAZEČ

Jak V. Pelc [1] upřesňuje uchazečem veřejné zakázky je právnická nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání dle daných předpisů, která návrh, nabídku, na uzavření smlouvy na veřejnou zakázku předloží. K zabezpečení veřejné zakázky zadavatel vyhláší veřejnou obchodní soutěž; postupuje přitom podle zákona o zadávání veřejných zakázek. Zadávání veřejných zakázek se odehrává často na základě vyhodnocení nabídek předložených ve veřejné obchodní soutěži; náhradní způsoby zadání představuje *zadání na základě přímé výzvy a veřejného návrhu*. Forma výzvy několika uchazečům představuje náhradní řešení při zadávání veřejných zakázek; je však přesto nezbytná pro řadu taxativně stanovených mezních případů – přichází v úvahu v podstatě vždy, kdy by veřejná obchodní soutěž ztratila své opodstatnění právní, ekonomické nebo procedurální. Uzavírání smluv na podkladě výzvy více uchazečům pro podání nabídek ne veřejnou soutěž se schvaluje v případech:

„naléhavé potřeby (havárie, přírodní katastrofa apod.);

pokud jde o specializovanou veřejnou zakázku v případech, kdy předmět veřejné zakázky může dodat jen omezený počet uchazečů;

dodatečné a opakované veřejné zakázky (zejména z důvodů standardizace nebo kompatibility předmětu veřejné zakázky), pokud nepřekročí určitý rozsah;

na tutéž veřejnou zakázku již byla veřejná soutěž vyhlášena a nepřinesla žádoucí výsledek;

zajišťování obrany a bezpečnosti státu z důvodu ochrany státního tajemství.“ [1, s. 73]

Dle V. Pelce [1] výzva *jednomu uchazeči* představuje krajní způsob zadání veřejné zakázky a omezuje se jen na ty případy, kdy se jedná o uplatnění způsobů umožňujících konkurenci uchazečů, a jsou vyloučeny nebo nejsou důvody k jejich realizaci. Uzavření nabídky na podkladě výzvy *jednomu uchazeči* pro podání nabídky na veřejnou zakázku se schvaluje v případech:

„naléhavé potřeby, jde-li o ohrožení životů nebo zdraví lidí či nebezpečí škody velkého rozsahu (havárie, přírodní katastrofa);

specializované veřejné zakázky v případech, kdy předmět veřejné zakázky může dodat jediný uchazeč;

je-li předmět veřejné zakázky pod stanoveným hodnotovým limitem;

pokud by došlo k porušení patentových a autorských práv;

bezprostřední ohrožení obrany a bezpečnosti státu.“ [1, s. 73-74]

V případech, kdy zadavatel žádá o předložení návrhů na optimální řešení a vzhledem k povaze veřejné zakázky nelze jednoznačně stanovit způsob takového řešení, může zvolit *dvoustupňový postup*. V případě prvního stupně veřejné zakázky je tak získáno podkladů a informací pro další postup ve druhém kole, případně k vyřídění uchazečů, kteří pak procházejí do kola druhého. Dvoustupňová veřejná obchodní soutěž se uplatňuje především v případech:

„rozsáhlých, komplikovaných a technicky náročných veřejných zakázek;

nezbytnosti postupného technického a technologického vyjasňování veřejné zakázky;

variantního řešení veřejné zakázky;

požadavku na předložení předběžných kalkulací;

výzkumu, vývoje a získání prototypu.“ [1, s. 74]

Zákonem je dané ověřování *serióznosti* uchazečů o veřejné zakázky. Jak upřesňuje V. Pelc [1] jedná se o *předkvalifikační řízení*, na jehož základě lze z dalšího posuzování vyloučit uchazeče, kteří nejsou dostatečně kvalifikováni pro splnění závazku. Zadavateli je tak

umožněno v následujícím jednání zúžit okruh potencionálních uchazečů, což je významné především u zakázek uskutečňovaných podle rozsáhlé a složité realizační dokumentace. Takový to postup limituje rizika neefektivního vynakládání veřejných prostředků na přípravu a uskutečňování veřejných zakázek. Zadavatel tak může požadovat na uchazeči předložení průkazu kvalifikace kdykoli v průběhu obchodní veřejné soutěže. Kvalifikací uchazeč zpravidla prokazuje:

„doklady o technické a odborné způsobilosti včetně dokladu, že uchazeč má certifikovaný systém zabezpečení jakosti;

doklady o majetkových poměrech, finanční situace a plnění zákonných povinností vůči státu;

průkazy o technickém a materiálním vybavení;

průkazy o kvalifikaci technických a jiných odborných pracovníků;

dokladem, že statutární orgány právnických osob jsou právně bezúhonné; je-li uchazečem fyzická osoba, doklad o její právní bezúhonnosti, popř. o právní bezúhonnosti odpovědného zástupce.“ [1, s. 74-75]

4.4 Zákon o ochraně hospodářské soutěže

V. Pelc [1] upřesňuje důvody, aby nedocházelo k porušování a omezování pravidel hospodářské soutěže, existuje zákon o *ochraně hospodářské soutěže*. Tento zákon vytváří podmínky a udává správný řád vývoje soutěže, řeší problémy monopolního nebo dominantního postavení právnických a fyzických osob v jejich podnikatelské činnosti, ve chvíli kdyby hrozilo omezení hospodářské soutěže jedním z těchto postavení.

„ Podíl na trhu sám o sobě není právně postižitelný, sankcionovatelný – pokud ovšem nedojde k jeho zneužití“ [1, s. 109]

V zákonodárství není obsažena zásada *apriorní ochrany* menších a malých podnikatelů vůči velkým, takováto ochrana má pravděpodobnost k dosažení destruoování stejných podmínek v podnikání jednotlivých tržních subjektů a mohla by přivodit diskriminaci větším konkurentům a znevýhodnit jejich postavení na trhu.

„Podnikatelské aktivity nemají být v žádném případě a směru ovlivňovány kritériem nasycenosti trhu ani dalšími hledisky, jež by omezovala vstup do podnikání.“ [1, s. 109]

Zákon se zabývá nedovoleným omezováním hospodářské soutěže:

Kartelových dohod

Dohod o sloučení podniků

Monopolního a dominantního postavení na trhu

Udává podmínky pro tržní (smluvní) svobody každého tržního subjektu, živnostníka, podnikatele, prodávajícího, kupujícího a občanů našeho státu.

4.4.1 Kartelové dohody

V. Pelc [1] uvádí způsob omezení hospodářské soutěže pomocí tzv. Kartelové dohody. Jedná se o dohody, nebo jinou formu dorozumění mezi podnikateli, které svou povahou mohou ovlivnit podmínky trhu zboží. Tyto dohody jsou zakázané a neplatné, výjimku může udělit zákon č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže nebo ministerstvo pro hospodářskou soutěž, které povolí výjimku.

Nedovolenými jsou zejména dohody, nebo jejich části, obsahující:

„přímé nebo nepřímé určení cen, popřípadě jiných obchodních podmínek, pro účastníky dohody závazných,

závazek omezení nebo kontroly výroby, odbytu, technického vývoje nebo investic,

rozdělení trhu nebo nákupních zdrojů

závazek alespoň jednoho z účastníků, že smlouvy s kupujícími budou vázány podmínkou, že kupující odeberou i další plnění, které s požadovaným předmětem plnění ani věcně, ani podle obchodních zvyklostí nesouvisí,

závazek účastníků, že vůči jednotlivým odběratelům budou při plnění stejného charakteru uplatňovány rozdílné obchodní podmínky, kterými budou někteří kupující v hospodářských vztazích znevýhodněni,

závazek omezit přístup na trh podnikatelům, kteří nejsou členy dohody,

vyloučení nebo nepřiměřené omezení práva na vystoupení z dohody.“ [1, s. 110]

Zákaz kartelových dohod se nevztahuje na dohody, jejichž předmětem je:

„jednotné používání obchodních, dodavatelských nebo platebních podmínek, s výjimkou dohod o cenách či jejich složkách,

racionalizace hospodářské činnosti, zejména její specializací, pokud nevede k podstatnému omezení soutěže na trhu,

poskytování obchodní srážky, pokud představuje skutečnou náhradu výkonu a nevede k diskriminaci mezi odběrateli,

podíl na zásobování trhu menší než 5 % trhu republiky nebo menší než 30 % místního trhu, jehož zásobování se účastníci dohody pravidelně účastní (relevantní trh).“ [1, s. 110-111]

Aby tyto dohody byly uvedeny k platnosti, je nutné jejich schválení *ministerstvem*. V případech kdy podnikatel žádá úřad o udělení výjimky je povinen přednést důvody pro její udělení a musí vytvořit návrh dohody. Ministerstvo schválí žádost v případech kdy:

„dohoda neobsahuje závazek prodávat jen takové zboží, které je předmětem dohody, zboží, jež je shodné nebo zaměnitelné se zbožím, které náleží k předmětu dohody, prodávat jen za určitých omezení co do ceny nebo množství, při prodeji zboží nebo provádění výkonů, které náležejí k předmětu dohody, vylučovat určité podnikatele, i když jsou ochotni plnit předepsané podmínky, pokud svou odbornou způsobilostí vyhovují platným předpisům,

dohoda jinak neodporuje zákonnému zákazu ani dobrým mravům soutěže,

uvedenými omezeními není hospodářská činnost nabyvatele práva nebo licence anebo jiných podnikatelů neúnosně narušena a rozsah těchto omezení neovlivňuje v podstatné míře nepříznivě hospodářskou soutěž na trhu.“ [1, s. 111]

Jestliže ministerstvo nesdělí do dvou měsíců od podání dohody, nesouhlas je dohoda brána jako odsouhlasená. K platnosti přichází dohoda ve chvíli rozhodnutí úřadu. Může nastat i situace kdy ministerstvo výjimku zruší, případně omezí, nebo vytvoří nové podmínky pro její platnost. Takováto situace může nastat v případech kdy:

„se, podstatně změnila podmínky, které byly pro její povolení rozhodující,

účastníci dohody jednají v rozporu se stanovenými podmínkami a příkazy při udělení výjimky, nebo jestliže povolené výjimky zneužívají.“ [1, s. 111]

Jak V. Pelc [1] zdůrazňuje, pravidla dohody jsou tvořena tak, aby její účastník mohl od dohody odstoupit ve chvíli, kdy by mohl být jeho podnik hospodářsky ohrožen. Jestliže tak nastane a účastník chce od dohody upustit je povinen učinit písemné prohlášení od odstoupení a doručit jej ostatním účastníkům dohody. V prohlášení musí uvést důvody jeho odstoupení, fakta, která tento důvod potvrzují a datum jeho odstoupení. Ostatní účastníci mají 15 dní od doručení prohlášení na podání námitek, jestliže v této době nejsou námítka vneseny, přichází prohlášení k platnosti. V případě kdy účastník podá proti prohlášení námítka, je odstupující povinen k podání žaloby soudu, že odstoupení je účinné a to proti všem účastníkům dohody, lhůtou pro podání žaloby je 15 dní ode dne uplynutí lhůty pro podání námitek všech účastníků. Rozhodne-li soud o žalobě kladně, odstoupení se stává platným a to ke dni kdy bylo odstoupení požadováno.

Při uzavření dohody na dobu delší než dva roky má účastník právo dohodu vypovědět ke konci druhého a každého následujícího roku s dodržení výpovědní lhůty. U dohody kdy jsou účastníci vázáni ohledně cen, může být podána výpověď už ke konci prvního roku a následně ke konci každého následujícího pololetí s dodržení výpovědní lhůty.

Bagatelní kartely

V. Pelc [1] uvádí, že se jedná o podniky s malým podílem na relevantním trhu a to s podílem menším než 5 % v měřítku republikovém a s podílem menším než 30 % v měřítku místním. Tyto podniky mají právo k ujednávání, které by byli při překročení uvedených hodnot velikosti podniků nezákonné. Znamená to, že kartelové dohody u těchto bagatelních kartelů nejsou zakázané, mohou však být neúčinné. Co u dominantních nebo monopolistických podniků může být jednáním v zneužití jejich postavení, je u menších podniků jen ekonomické riziko.

Relevantní trh

Jako směrodatný pojem relevantní trh jej používá zákon o ochraně hospodářské soutěže.

„Při jeho vymezení lze využívat a kombinovat výrobní a substituční koncepci relevantního trhu. Výrobní koncepcí při řazení výrobků do jedné tržní skupiny využívá kritéria výrobní, fyzikálně technická; kritéria plynou ze způsobu výroby, zpracování, technologie, použitých materiálů. Lze při ní užívat jednotnou klasifikaci výrobků. Pro výpočet podílu na relevantním trhu se používá Herfindahl – Hirshmanův index (HHI) – jde o vážený průměr čtverců relevantní četnosti výroby zboží, kde je relevantní četnost výroby brána jako váha. Výrobní koncepcí je vhodná pro kvantifikaci koncentrace.“ [1, s. 112]

Substituční koncepce se stará o zařazení výrobků do jedné tržní skupiny, jedná se o výrobky, které uspokojují stejnou potřebu.

Tržní moc

V knize V. Pelc [1] zmiňuje, tržní moc charakterizovanou *tržním podílem*, kde se sleduje jaký podíl má firma na trhu, sleduje se tak vztah mezi podílem na trhu a výší zisku. Jelikož *Absolutní podíl* na trhu ukazuje faktické postavení podniku na trhu málo, důležitý je vždy vztah k nejvyšší konkurenční firmě označený jako *relevantní tržní podíl*, který je výsledkem tržního podílu sledované firmy dělený tržním podílem největšího konkurenta.

„Za dominantní jsou považovány jen relativní tržní podíly nad hodnotu 1,5. Významná v této souvislosti je matrice růstu a tržních podílů; umožňuje zatřídit produkty firmy na hvězdy, problémové výrobky – otazníky, výrobky s velkým zdrojem zisku (dojné krávy) a výrobky neperspektivní, ztrátové (psi).“ [1, s. 113]

Dojné krávy (cows)

Produkty patřící do této třídy jsou pro firmu velice potřebné, tvoří finanční oporu firmy. Nevyžadují větší finanční vklady, a přesto zajišťují dobrý zisk. Pro firmu je tedy dobré si tyto produkty držet jelikož díky nim je dostatek financí na podporu nových produktů, ale také pokrývají případné ztráty.

Hvězdy (stars)

Tyto produkty jsou velice důležité. Mají nejlepší obchodní výsledky jak do růstu tempa obratu tak, do podílu obratu na trhu. Do těchto produktů je velice dobré zainvestovat, protože následně zajistí dobrý zisk.

Bídní psi (dogs)

Do této třídy spadají produkty končící svou komerční dráhu. Jsou to tedy produkty, které nepřinášejí firmě dobrý zisk. Je tedy na vedení firmy, aby zvážili, zda tyto produkty dále podporovat, nebo je stáhnout z trhu.

Otazníky (question marks)

Do otazníků patří výrobky, které jsou nově zaváděny na trh. Ze začátku potřebují značné finanční vstupy, ale měli by být šancí do budoucna. Jestli tyto výrobky byli dobrou volbou,

ukáže průzkum trhu, podle kterého se určí, zda do nich dále investovat, nebo je naopak stáhnout.

Zákon o ochraně hospodářské soutěže se dále stará o „*nedovolené omezování hospodářské soutěže kartelovými dohodami o nehmotném majetku.*“

Jedná se o dohody o převodu práv nebo o poskytnutí licencí na vynálezy, průmyslové vzory, ochranné známky, označení o původu výrobků, obchodní jména, nebo chráněné rostliny a zvířata. Tyto dohody nejsou platné v případech, kdy nabyvatelům přivádí omezení v hospodářském styku a porušují tak právní ochranu těchto věcí. Podobně tomu tak je i u dohod poskytujících práva k dílům a výkonům chráněných zákonem autorským.

Neplatnost se nevztahuje na:

„omezení nabyvatele práva nebo licence, jestliže jsou odůvodněna zájmem převodce práva či poskytovatele licence na řádném užití předmětu ochrany

závazky nabyvatele práva nebo licence týkající se stanovení ceny předmětu ochrany,

závazky nabyvatele práva nebo licence k výměně zkušeností nebo poskytnutí licencí k patentům na zlepšení či na užití předmětu ochrany, pokud to odpovídá vzájemným závazkům převodce práva či poskytovatele licence,

závazky nabyvatele práva nebo licence, že ochranu práva, jež je předmětem dohody, nenapadne,

závazky nabyvatele práva nebo licence vztahující se na hospodářskou soutěž na trzích mimo oblast platnosti zákona o ochraně hospodářské soutěže.“ [1, s. 115]

Kartelový rejstřík

V. Pelc [1] popisuje důležitý význam institutu kartelového rejstříku, který se zabývá nedovoleným omezováním hospodářské soutěže kartelovými dohodami. Soutěžitel má povinnost podat kartelovou dohodu ministerstvu pro hospodářskou soutěž pro zápis do kartelového rejstříku. Kartelový rejstřík obsahuje informace o dni uzavření dohody, předmětu dohody a její době trvání. U společností, které nabyli monopolního, nebo dominantního postavení se uvádějí informace, které k tomuto nabytí vedli, předmět podnikání a čas za, který bylo postavení dosaženo. Do kartelového rejstříku musí podnikatel doplnit listiny obsahující

doplňující informace neuvedené v dohodě. Kartelový rejstřík je dostupný veřejnosti, pokud soutěžitel požádá o výpis z kartelového rejstříku, má právo na jeho vystavení.

„Pracovníci ministerstva, jakož i ti, kdo byli pověřeni plněním úkolů náležejících do působnosti tohoto ministerstva, jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech tvořících výrobní a obchodní tajemství podniků, o nichž se při plnění úkolů dověděli.“ [1, s. 116]

4.4.2 Zneužití dominantního postavení na trhu

Jak V. Pelc [1, s. 117] uvádí, ve chvíli kdy soutěžitel získá na relevantním trhu postavení, kdy *„není vystaven soutěži vůbec (monopolní postavení), nebo není vystaven soutěži podstatné (dominantní postavení),“* je důležité, aby tuto skutečnost neprodleně ohlásil ministerstvu.

K získání dominantní postavení na relevantním trhu, je nutné uskutečnit minimálně 30 % dodání shodného, porovnatelného nebo vzájemně zastupitelného zboží v jednom kalendářním roce.

Jestliže soutěžící získá ať už monopolní nebo dominantní postavení, nesmí jej zneužívat a tvořit tak újmu ostatním účastníkům soutěže: Zneužitím je:

„přímé nebo nepřímé vynucování nepřiměřených podmínek ve smlouvách s jinými účastníky trhu, zvláště vynucování plnění, jež je v době uzavření smlouvy v nápadném nepoměru k poskytovanému protiplnění,

vázání souhlasu s uzavřením smlouvy na podmínku, že druhá smluvní strana odebere i další plnění, které s požadovaným předmětem smlouvy věcně ani podle obchodních zvyklostí nesouvisí,

uplatňování rozdílných podmínek při shodném či srovnatelném plnění vůči jednotlivým účastníkům trhu, jimiž jsou tyto účastníci v hospodářské soutěži znevýhodňováni,

zastavení či omezení výroby, odbytu, nebo technického vývoje zboží za účelem získání neoprávněného hospodářského prospěchu na úkor kupujících.“ [1, s. 117]

4.4.3 Spojování soutěžitelů

Dále V. Pelc [1] zmiňuje dohodu o spojení soutěžitelů, kdy k spojení, musí vzniknout dohoda soutěžitelů o sloučení vlastněných společností. Vzniklou dohodu musí schválit ministerstvo pro hospodářskou soutěž, v okamžiku schválení předložené dohody, nabývá dohoda své platnosti.

„Ministerstvo dohodu schválí, jestliže se prokáže, že újma, která omezením soutěže může vzniknout, bude převážena hospodářskými výhodami, jež fúze přinese. Schválení může ministerstvo vázat na podmínky a časově je omezit. Nerozhodne-li ministerstvo do tří měsíců po předložení dohody ke schválení, platí, že dohoda byla schválena, a to dnem následujícím po uplynutí uvedené lhůty.“ [1, s. 116]

Dohoda o spojení může nastat i v situace kdy jeden ze soutěžících získá kontrolu nad jiným podnikem, nebo alespoň jeho částí. Aby kontrola byla platná, musí soutěžitel nabýt právní nebo faktickou možnost vykonání kontroly podniku.

Nebezpečí zde vzniká v případech, kdy podíl podniků převyšuje 30 %, celkového obratu na relevantním trhu v takovéto chvíli dochází, porušení pravidel soutěže. [1]

4.4.4 Veřejná podpora

Dle V. Pelce [1], v případech kdy dochází k porušování práv nedovoleným omezováním soutěže, mají právo poškození účastníci požadovat o zdržení jednání, odstranění závadného stavu, poskytnutí přiměřeného zadostiučinění a nahrazení škody. Uplatněním těchto práv se zabývá ustanovení občanskoprávních předpisů. Pravomocné rozsudky o nárocích k žalobě jsou stejně závazné pro jednoho oprávněného jako pro další oprávněné. Účastník, který ve sporu uspěl, má právo uveřejnit rozsudek na náklady druhé strany. Podle občanského soudního řádu platí příslušného ustanovení pro náklady řízení a rozsah zveřejnění.

4.5 Právní předpisy EU

Jak web Euroskop.cz [25] popisuje, jsou Evropské právní předpisy součástí práva Evropské unie a udávají pravidla k fungování vztahů v rámci společného trhu. Jsou spjaté hlavně s potíráním kartelových dohod, zneužíváním dominantního postavení, nedovolených fúzí a státními podporami. Přesnou definici těchto pravidel najdeme v hlavě sedmé Smlouvy o fungování Evropské unie a v aktech sekundárního unijního práva. Politika hospodářské soutěže se pojí s koncepcí společného trhu a souvisí s politikou vnějších obchodních vztahů.

„Politika ochrany hospodářské soutěže je jedním z nejvýznamnějších nástrojů EU pro podporu integrace společného trhu. Ustanovení upravující ochranu hospodářské soutěže byla již ve smlouvě o Evropském sdružení uhlí a oceli (1951), i v Římské smlouvě zakládající Evropské hospodářské společenství z roku 1957.“ (EUROSKOP.CZ [25])

Pravidla vydaná evropskou unií udávají pravidla pro jednání soukromých podnikatelských subjektů i vládních zásahů samotných členských států. Tyto pravidla jsou definována v článcích 101-109 SFEU. „*Evropská soutěžní politika je silně nadnárodní a prosoutěžní.*“ (EUROSKOP.CZ [25])

Prvky soutěžní politiky EU

Web Euroskop.cz [25] uvádí hlavní prvky soutěžní politiky EU:

zákaz dohod mezi podniky, které mohu narušovat soutěž, na vnitřním trhu

zákaz zneužití dominantního postavení podniku na trhu

dozor nad fúzemi s evropskou dimenzí, které vedou k tržní dominanci

monitoring a regulace poskytování veřejných podpor

liberalizace sektorů, které ovládají státem garantované monopoly, například telekomunikace, poštovní služby, energetika

A jak dále Euroaskop.cz [25] udává, o realizaci a dohled nad těmito prvky se stará **Komise**, která díky širokým pravomocím, vede monitorování, vyšetřování případů porušení hospodářské soutěže, implementuje přijaté akty a uděluje sankce. V rozsahu pravomocí týkající se hospodářské soutěže má Komise mnohem větší pravomoci nežli Evropský parlament, který je v této oblasti pouhý konzultant. Ve všech členských státech EU spolupracuje evropská komise s antimonopolními úřady, pomocí Evropské sítě pro hospodářskou soutěž (ESHS). Probíhá zde vzájemná výměna informací o případech a rozhodnutích, v případech potřeby dochází ke koordinaci vyšetřování. Komise má právo vyžádat si nezbytné informace od vlád členských států za účelem vyšetřování, nebo vyšetřováním pověřit domácí antimonopolní úřad. Jestliže Komise neplní řádně své povinnosti, může být podána žaloba na nečinnost u Evropského soudního dvora.

Zákaz kartelů narušujících soutěž na vnitřním trhu

Dle webu Euroskop.cz [25], dohody mezi podniky ovlivňující obchod mezi členskými státy jsou neplatné a zakázané. U podniků zapojených do kartelů je udělena pokuta od Evropské Komise až ve výši 10 % jejich světového obratu. Jsou možné případy, kdy smluvní strany získají individuální nebo tzv. blokovou výjimku, za podmínky, že spotřebitelé obdrží přiměřený podíl na výhodách. Dohody přispívající ke zlepšení výroby, distribuci zboží a

k podporování technického nebo hospodářského pokroku, mají šanci na získání výjimky větší. U podniků kde je po uzavření dohody společný tržní podíl více jak 40 %, je výjimka nepravděpodobná.

Zakázané dohody

určování cen

omezování nebo kontrolování výroby, odbytu, technického rozvoje nebo investic

rozdělování trhů nebo zdrojů zásobování

uplatňování rozdílných podmínek při transakcích stejné povahy

podmiňování uzavření smluv nutností přijmout další plnění, která s předmětem těchto smluv nesouvisejí

4.5.1 Zneužití dominantního postavení

Jak je zmíněno na webu Eurosko.cz [25] společnosti s dominantním postavením na trhu mají ekonomickou sílu k jednání bez ohledu na konkurenci a spotřebitele. Komise zde zasahuje v případech, kdy dochází ke zneužívání dominantního postavení na vnitřním trhu EU. U případů týkajících se národního trhu evropské úřady nezasahují. Zneužitím dominantního postavení může být vytváření vysokých cen, vytlačování konkurence nebo diskriminace obchodních partnerů.

Podniky pocházející z nečlenských zemí EU s působením na evropských trzích jsou také pod dohledem Komise. V minulosti již nastaly ostře sledované případy soudních sporů týkajících se zneužití monopolního postavení a to např. společností Microsoft nebo IBM.

4.5.2 Kontrola fúzí

Dále dle Eroskopu.cz [25] se Komise zabývá spojováním velkých společností, kde posuzuje vliv na zahraničí. V případech kdy spojení zásadně neomezí hospodářskou soutěž a spotřebitele je takováto fúze schválena. Zahájením šetření Komise jsou data z prodeje na evropském trhu. Fúze u podniků s celosvětovým obratem vyšším jak 5 miliard eur a s obratem dvou zúčastněných podniků vyšším jak 250 milionů eur, jsou takovéto podniky pod pravomocí Komise. Výjimky tvoří podniky, které dosahují více než dvou třetin svého komunitárního obratu v téže členské státě. Aby fúze nabyla své platnosti, je nutné, aby

společnosti, které fúzi požadují, podali oznámení Komisi, která následovně zkontroluje navrhovanou fúzi a určí, zda je slučitelná se společným trhem.

4.5.3 Kontrola veřejných podpor

Euroskop.cz [25] upřesňuje rozdělení povolených státních podpor na slučitelné s vnitřním trhem a na považované za slučitelné. Do slučitelných podpor patří např. sociální dávky, nebo pomoc určená k nápravě škod způsobených přírodními katastrofami.

„Výjimky možné za určitých okolností zahrnují podporu nerozvinutých regionů, projektů v evropském zájmu, nápravu vážných poruch v hospodářství členského státu, usnadnění rozvoje určitých hospodářských aktivit nebo oblastí, prosazování kultury a zachování národních tradic. Další kategorie může blíže určit Rada.“ (EUROSKOP.CZ [25])

Komisi přijaté obecné zásady jsou především zaměřeny na větší společnosti obchodující v celé EU. U těchto společností bývá velký tržní podíl a udělení státní podpory výrazně ovlivňuje hospodářskou soutěž a obchod. Přijetí nových obecných zásad zpřísnilo pravidla pro velké společnosti, které za účelem přežití budou nuceny financovat vlastní zdroje.

4.5.4 Liberalizace veřejných služeb

Jak uvádí Euroskop.cz [25] do 90. let Komise nezasahovala do činností veřejných služeb z důvodu nesouhlasu členských států. Změna přišla od začátku 90. let, kdy Komise začala s prosazováním liberalizace veřejných služeb, začalo se jedna např. o dodávky elektřiny, plynu a vody, dále dopravu, poštovní služby a telekomunikaci. Cílem Komise je zamezit bývalým monopolním společnostem ve zneužívání své tržní síly a omezováním tak nových účastníků trhu. Tím se finančně zlepšila dostupnost služeb pro chudé, nebo zdravotně postižené spotřebitele a pro vzdálené a odlehlé regiony.

„I když uznává existující koncept veřejných služeb i potřebu umožnit plnění jejich úkolů, považuje Komise otevření těchto trhů hospodářské soutěži za velmi potřebné a přínosné. Například poštovní služby se na základě směrnice EU začaly otevírat hospodářské soutěži, ale kvůli požadavku členských států na zajištění minimální úrovně služeb v rámci tzv. univerzální služby však některé činnosti zůstaly vyhrazeny pro jednoho nebo pro několik provozovatelů.“ (EUROSKOP.CZ [25])

4.5.5 Instituce EU a další orgány

Na webu Euroskop.cz [25] jsou popsány i vysvětleny instituce a orgány v rámci hospodářské soutěže.

Evropská komise – Generální ředitelství pro hospodářskou soutěž

Generální ředitelství pro hospodářskou soutěž, součástí portfolia Evropa připravena na digitální věk, v čele s dánskou komisařkou Margrethe Vestagerové, má odpovědnost za evropské politiky v oblasti hospodářské soutěže ve spolupráci s příslušnými vnitrostátními orgány.

Rada ministrů pro konkurenceschopnost

V roce 2002 vznikla rada sloučená ze tří konfigurací Rady – pro vnitřní trh, průmysl a výzkum. Ministři jednotlivých zemí odpovědní za obchod, hospodářství, průmysl, výzkum, inovace a vesmír se setkávají zhruba pětkrát až šestkrát ročně podle programu jednání. Cílem jednání je zvýšení konkurenceschopnosti a posílení růstu v EU, především v hlavních oblastech politiky: vnitřní trh, průmysl, výzkum, inovace a vesmír.

Evropská síť pro hospodářskou soutěž (ECN)

Vznikla za účelem diskuze a spolupráce evropských soutěžních úřadů v případech aplikovaného soutěžního práva EU.

„V rámci ECN řeší skupiny odborníků na určité oblasti (například pojištění nebo železnice) problémy, které se týkají hospodářské soutěže a zaujmají k nim společný postoj.“

(EUROSKOP.CZ [25])

Evropský hospodářský a sociální výbor

Je orgán díky, kterému odbory mohou přispívat svými názory k rozhodování procesů. Existuje zde sekce, zaměřená přímo na politiku hospodářské soutěže: sekce *„Jednotný trh, výroba a spotřeba – INT“*.

Mechanismus hlasování

„ Vývoj v rámci politiky probíhá na základě rozhodnutí Rady, která o směrnících a nařízeních rozhoduje řádnou legislativní procedurou.“ (EUROSKOP.CZ [25])

Vliv politiky na ČR

Ochrana hospodářské soutěže je v České republice zajištěna Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže se sídlem v Brně. Předseda je jmenován prezidentem republiky s působením šestiletého období. Úřad působí od roku 1996, kdy navázal na činnost dřívějšího Ministra pro hospodářskou soutěž, se zachováním kompetencí v plném rozsahu.

4.6 Nekalá soutěž

4.6.1 Historie

Dle M. Havlína [3] přesně ucelenou úpravu práva na ochranu proti nekalé soutěži přináší do právního řádu Československé republiky 15. července 1927 zákon č.111/1927 Sb. z. a n., o ochraně proti nekalé soutěži účinný od 28. ledna 1928 a platný až do roku 1950. „*Název zákona sice zněl 'proti nekalé soutěži', přesnější označení by však znělo 'proti nepřipustné soutěži', neboť zákon upravoval vedle otázek nekalé soutěže z velké části i otázky nepřipustné soutěže.*“ [3, s. 822] Hlavním cílem tohoto zákona bylo zvýšení poctivosti a důvěry v hospodářském styku. Zákon byl tvořený dvěma osnovami, z nichž jedna osnova byl tzv. Müllerův návrh a druhá vypracovaná ministerstvem obchodu, inspirovaná rakouským a německým zákonem.

Základem Müllerova návrhu byla výlučná generální klauzule „*kdo za účelem hospodářské soutěže jedná způsobem, přičím se dobrým mravům, nese toho důsledky po rozumu tohoto zákona.*“ [3, s. 822] Rozpor s dobrými mravy soudil zvláštní znalecký sbor, dle okolností daného případu. Osnova byla považována za pokrokovou, ale z důvodů její přílišné pružnosti byla zamítnuta.

Druhá osnova se stala po projednání poslanecké sněmovny za účasti expertů, zákonem o ochraně proti nekalé soutěži.

Jak uvádí Čápková [4], na soutěžním trhu zákon ze začátku rozpoutal vlnu odporu z důvodu omezování hospodářské soutěže, než její ochrany. Ale i přes počáteční odpor tvořil ucelený právní předpis, který nekalou soutěž reguloval v soukromoprávní, trestněprávní a v správní rovině. Dle Vilhelmové [8], „*v devadesátých letech 20. století se stal inspirativní právní úpravou pro oblast nekalé soutěže v dnešním zákoně č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.*“

„*Zákon o ochraně proti nekalé soutěži byl rozdělen do pěti hlav a poskytoval v hospodářském styku soukromoprávní (hlava první), trestní (hlava druhá) a správní (hlava třetí) ochranu proti nekalé soutěži. V hlavě čtvrté ustanovení všeobecná, byla uvedena definice pojmu*

soutěžitele, upraveno vyloučení veřejnosti, smírčí řízení, poměr k cizině nebo k jiným zákonům. Poslední hlavu zákona o ochraně proti nekalé soutěži tvořila ustanovení závěrečná.“ (Vilhelmová [8])

J. Munková [6] zmiňuje rok 1950, kdy byl Zákon o ochraně proti nekalé soutěži zrušen nástupem komunistické moci a nahrazen § 352 nově vzniklým občanským zákoníkem č.141/1950, zde bylo ustanovení o náhradě škody. Jak uvedl web ipravnik.cz [9] „*Ustanovení tohoto paragrafu mělo povahu generální klauzule a zakazovalo protikonkurenční jednání rozporná s dobrými mravy soutěže. Bylo, vzhledem k existujícím politickým a ekonomickým podmínkám, do československého právního řádu promítnuto jen s ohledem na stávající mezinárodní závazky státu, jak také důvodová zpráva k vládnímu návrhu zákoníku výslovně poznamenávala.*“ (ipravnik.cz [9])

Další zákon upravující nekalou soutěž byl zákon č. 86/1950 Sb., trestní zákon, daný podle pozdějších předpisů v ustanovení § 258 s názvem „nekalá soutěž“, s obsahem: „*Kdo jednáním, které je v rozporu s předpisy upravujícími soutěž v hospodářském styku nebo se zvyklostmi soutěže, úmyslně vážně ohrozí hospodářský chod nebo rozvoj podniku, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.*“ (Vilhelmová [8])

Dle webu epravo.cz [9] po listopadu roku 1989 přišel v úvahu jednotný zákon na ochranu hospodářské soutěže a ochranu proti nekalé soutěži, od této úvahy se ustoupilo a vznikl tak samostatný zákon č. 63/1991 na ochranu hospodářské soutěže, který nahradil dnes aktuální zákon č.143/2001. Ustanovení, které o nekalé soutěži a prostředků právní ochrany proti ní bylo zaneseno do § 44-55 obchodního zákoníku.

4.6.2 Význam nekalá soutěž

V obchodním zákoníku [11] byla nekalá soutěž vysvětlena jako protiprávní a zakázané jednání v hospodářské soutěži. Jak uvádí občanský zákoník [10], který v roce 2014 nahradil obchodní zákoník, dochází zde k protiprávnímu jednání soutěžitele a k přivození újmy jinému soutěžiteli. „*Kdo se dostane v hospodářském styku do rozporu s dobrými mravy soutěže jednáním způsobilým přivodit újmu jiným soutěžitelům nebo zákazníkům, dopustí se nekalé soutěže. Nekalá soutěž se zakazuje.*“ (Občanský zákoník [10])

4.6.3 Znaky nekalé soutěže

Jak publikuje V. Pelc [1] Skutečnost, že se jedná o protiprávní jednání, dokazují tři podmínky:

„MUSÍ JÍT O JEDNÁNÍ V HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽI;

JEDNÁNÍ MUSÍ BÝT V ROZPORU S DOBRÝMI MRAVY SOUTĚŽE;

JEDNÁNÍ MUSÍ BÝT ZPŮSOBILÉ PŘIVODIT ÚJMU JINÝM SOUTĚŽITELŮM NEBO SPOTŘEBITELŮM.“ [1, s. 83]

K uplatnění sankčních prostředků narušiteli, je podstatné ustanovení „*Nekalá soutěž se zakazuje*“, díky kterému má poškozený možnost své ochrany.

Dle K. Eliáše, J. Bejčka, P. Hajna, J. Ježka [7] je nekalá soutěž deliktem objektivním, není tedy nutné stanovení, zda jde o nekalosoutěžní jednání či dokazovat její zavinění. U některých zvláštních skutkových podstat nekalé soutěže například podplácení je jasné, že jde o jednání úmyslné.

Jak popisuje V. Pelc ve své knize [1], přesné vymezení pojmu “dobré mravy“ je velice složité, jelikož zde dochází k závislosti na změnách časových faktorů. Autor knihy zde zdůrazňuje podmínku, „*aby jednání bylo způsobilé přivodit újmu, nevyžaduje, aby šlo o újmu materiální – může jít i o újmu nemateriální (např. na dobré pověsti jiného soutěžitele)*“ [1, s. 84]

Jak je podle K. Eliáše, J. Bejčka, P. Hajna, J. Ježka [7] již více uvedeno je důležité dokázání třech podmínek. V první chvíli je důležité ujasnit si, zda může být jednání označeno jako nekalosoutěžní. Zda k tomuto jednání dochází v rámci hospodářské soutěže, kde nabývá dvojího charakteru. Za prvé konání, označené jako komisioní jednání. Význam toho to jednání je aktivní činnost např. kopírování. Za druhé jednání pasivní označené jako omisivní, kdy jde o jistou nečinnost nebo opomenutí např. nezajištění opravy údaje ve smlouvě, v případě, že došlo k jeho změně. Chceme-li správně určit jednání v hospodářské soutěži, je důležité k případům přistupovat vždy individuálně, v některých případech i velmi volně.

Druhým znakem jak uvádí K. Eliášek, J. Bejček, P. Hajna, J. Ježek [7] je rozpor s dobrými mravy soutěže, důležité je odlišení od dobrých mravů obecně, neboť v soutěžním jednání platí zásady odlišné morálky a slušnosti, jelikož konkurenční vztahy mají jisté prvky průraznosti až agresivity, které by před obecnou morálkou neobstály. Pojem “dobré mravy“ je v právním

řádu vysvětlen jako pravidla s morálním charakterem. Pohledem občanskoprávních vztahů jde o vzájemnou slušnost, respekt a toleranci v souladu s obchodní a společenskou etikou.

Třetím znakem vysvětluje J. Munková [6] jednání, které způsobuje újmu jiným soutěžitelům, spotřebitelům nebo dalším zákazníkům. Máme zde rozdíl v porovnání se zahraničními úpravami tohoto znaku, kde se uvádí výraz poškození, což vytváří představu, že jde pouze o poškození hmotného charakteru. Naším soudním ustanovením je dána možnost, domáhaní se ochrany i v případě kdy újma fakticky nevznikla, ale její vznik hrozí. Jak doplňují K. Eliášek, J. Bejčka, P. Hajna, J. Ježek [7] soutěžitel má možnost bránit se dříve než k újmě dojde. Újmou se zde myslí materiální škoda, škoda imateriální, (nehmotného charakteru), tím můžeme chápat např. poškození dobrého jména, dobré pověsti, nebo narušení získaného okruhu zákazníků.

V. Pelc [1] ve své knize publikuje jednotlivé nejčastější zvláštní typy jednání nekalé soutěže:

- Klamavá reklama
- Klamavé označování produktů a služeb
- Vyvolávání nebezpečí záměny
- Parazitování na pověsti podniku, výrobků či služeb jiného soutěžitele
- Podplácení
- Zlehčování
- Srovnávací reklama
- Porušování obchodního tajemství
- Ohrožování zdraví spotřebitelů a životního prostředí

Klamavá reklama – Jak popisuje V. Pelc [1], jedná se o újmu způsobenou vytvořením úmyslné a špatné představy o produktu, službě či podniku. Informace, které jsou šířeny, přivádí spotřebitele v omyl, přičemž forma sdělení je jakákoliv. Klamavou reklamou jsou šířeny informace o společnosti, výrobcích či službách vyvolávající klamnou představu k prospěchu vlastního nebo cizího podniku v hospodářské soutěži a přivádějící újmu ostatním účastníkům soutěže. V. Pelc [1, s. 85] ve své knize popisuje: *„Klamavým je i údaj sám o sobě pravdivý, jestliže vzhledem k okolnostem a souvislostem, za nichž byl učiněn, může uvést v omyl; působí tedy klamavě a naplňuje podstatu požitelné klamavé reklamy.“*

Zákazy a povinnosti provozovatelů reklamních nástrojů: „Provozovatelé jsou povinni zabezpečit, aby nebyly zveřejňovány reklamy, které jsou v rozporu s Ústavou České republiky a s listinou základních práv a svobod; aby nebyly publikovány reklamy, které odporují ostatním zákonům České republiky.

Zakázána je propagace války, líčení krutých nebo jinak nelidských jednání takovým způsobem, který je jejich zlehčováním, omlouváním nebo schvalováním.“ [1, s. 86]

Zakázány jsou:

„Reklamy, které podporují chování ohrožující morálku, zájmy spotřebitele, nebo zájmy ochrany zdraví, bezpečnosti nebo životního prostředí.

Reklamy určené dětem, nebo v nichž vystupují děti, pokud tyto reklamy podporují chování ohrožující jejich zdraví, psychický nebo morální vývoj.

Reklamy na léčiva dostupná pouze na lékařský předpis.

Skryté reklamy nebo reklamy, jež využívají podprahové vnímání člověka.

Reklamy náboženské, ateistické a reklamy politických stran a hnutí.“ [1, s. 86 - 87]

Ustanovení týkající se zneužívání hospodářské soutěže, udávají pravidla výrobcům, dovozcům, dealerům, prodávajícím, reklamním agenturám a vydavatelům tisku, provozovatelům rozhlasu, televize a webových stránek, vlastníkům nemovitostí a pozemků, kde je reklama umístěna.

Jako klamavá reklama může být i neoprávněné užívání obchodního jména nebo jeho napodobení.

Dle občanského zákoníku [10] při posuzování, zda se jedná o klamavou reklamu, se přihlíží k veškerým podstatným znakům, především k jejímu obsahu. Dále se posuzuje dostupnost, povaha, provedení, složení, výrobní postup, data výroby nebo poskytnutí, použitelnost, množství, původ, určování ceny nebo podmínky, za kterých se zboží dodává nebo služba poskytuje, a povahy vlastnosti a práva zadavatele reklamy, jako je totožnost, majetek, odborná způsobilost a práva duševního vlastnictví.

Klamavé označování produktů a služeb – V. Pelc [1] uvádí jak je důležité vymezení, co je *klamavé označení zboží a služeb*, i zde dochází k újmě spotřebitele pomocí omylu. Příkladem

klamavého označení u produktů může být nesprávné uvedení výrobce nebo jejich původu, ale také nesprávné popsání vlastností produktů. V občanském zákoníku [10] je obsaženo: *„klamavé označení zboží nebo služby je takové označení, které je způsobilé vyvolat v hospodářském styku mylnou domněnku, že jím označené zboží nebo služba pocházejí z určité oblasti či místa nebo od určitého výrobce, anebo že vykazují zvláštní charakteristický znak nebo zvláštní jakost.“* (Občanský zákoník [10])

Jak V Pelc upřesňuje, [1] v některých případech se mohou překrývat skutkové podstaty klamavého označení zboží a služeb s vyvoláním nebezpečí záměny s podobnými znaky. Jako příklad může být u zboží, kde došlo k *užití barevné či grafické kombinace*, typické pro jinou společnost a její výrobky.

Vyvolání nebezpečí záměny – Užije-li někdo zvláštních označení podniku užívaného po právu jiným soutěžitelem, vyvolá tím nebezpečí záměny. Jak je uvedeno v Občanském zákoníku [10], stejné nebezpečí hrozí i při užití *„zvláštního označení závodu nebo zvláštního označení či úprav výrobku, výkonu nebo obchodního materiálu závodu, které v zákaznických kruzích platí pro určitý závod za příznačné.“* A podobně tomu je i případech kdy někdo *„napodobí cizí výrobek, jeho obal nebo výkon, ledaže se jedná o napodobení v prvcích, které jsou již z povahy výroku funkčně, technicky nebo esteticky předurčeny, a napodobitel učinil veškerá opatření, která lze na něm považovat, aby nebezpečí záměny vyloučil nebo alespoň podstatně omezil, pokud jsou tato jednání způsobilá vyvolat nebezpečí záměny nebo klamnou představu o spojení se soutěžitelem, jeho závodem, pojmenováním, zvláštním označením nebo s výrobkem či výkonem jiného soutěžitele.“* (Občanský zákoník [10])

Pro dokázání nekalé soutěže je důležité, aby původní soutěžitel měl zvláštní práva k materiálům u, kterých hrozí nebezpečí záměny.

Parazitování na pověsti podniku, výrobků či služeb jiného soutěžitele – Jak popisuje V. Pelc [1], dochází k využití pověsti jiného podniku, služby či produktu a jeho propagace. Příkladem je porovnávání kvality produktů a pohoršování tak produktů druhého soutěžitele. Aby mohla být dokázána nekalá soutěž, je důležité dokázat, že dochází k prospěchu soutěžitele, ke kterému by řádnou soutěží nedošlo. U tohoto případu nezáleží, zda je sledovaný prospěch materiální nebo nemateriální povahy.

Podplácení – Dle Občanského zákoníku [10] podplácení rozdělujeme na aktivní a pasivní, podle dané situace. Může se jednat o situaci, kde soutěžitel nabízí osobě ve statutárním orgánu u jiného soutěžitele prospěch. Tento prospěch poté způsobuje neoprávněnou výhodu na úkor druhých soutěžitelů, které by nebylo dosaženo bez nekalého jednání a v druhém případě jak uvádí V. Pelc [1] „osoba, která je členem statutárního nebo jiného orgánu jiného soutěžitele či reprezentantem státní instituce, jejím zaměstnavatelem, přímo či nepřímo žádá, dá si slíbit nebo přijme za stejným účelem jakýkoliv prospěch.“ [1, s. 93] Stíhání za podplácení *aktivní* je soutěžitel, který se dopustit tohoto jednání. Stíhání za podplácení *pasivní* zahrnuje širší okruh osob.

Zlehčování – Jak popisují K. Knap, J. Munková, M. Tomsa [13] dochází k záměně a šíření informací o produktech, nebo službách jiného soutěžitele s cílem jej poškodit. K nekalé soutěži dochází při šíření nepravdivých informací a poškození tím druhého soutěžícího. S případem zlehčování se může pojít i skryté srovnávání s konkurenční společností např. za pomoci srovnávacích reklam.

Srovnávací reklama – Dochází k poškozování druhého soutěžícího a to pomocí vyzdvihování kvalit výrobků či služeb nad kvalitou výrobků a služeb subjektů, které jsou k němu v konkurenčním postavení. V. Pelc [1] popisuje několik případů srovnávání, jedním takovým může být srovnávání cen, toto srovnávání v sobě nese náznaky o předražování cen ostatních soutěžitelů.

Dle Občanského zákoníku [10] je srovnávací reklama přípustná v případech:

„není-li klamavá

srovnává-li objektivně jednu nebo více podstatných, důležitých, ověřitelných a příznačných vlastností zboží nebo služeb včetně ceny

srovnává-li zboží s označením původu pouze se zbožím stejného označení

nezlehčuje-li soutěžitele, jeho postavení, jeho činnost nebo její výsledky nebo jejich označení ani z nich nekalým způsobem netěží, a nenabízí-li zboží nebo službu jako napodobení či

reprodukcí zboží nebo služby označovaných ochrannou známkou soutěžitele nebo jeho názvem.“ (Občanský zákoník [10])

Porušování obchodního tajemství – Jak V. Pelc uvádí, [1] obchodním tajemstvím jsou, výrobní, technické a obchodní záležitosti spojené s podnikem, které nejsou obecně dostupné. Obchodní tajemství je předmětem práv vlastněných podnikem a spadajících pod ochranu. K nekalé soutěži dochází tehdy, kdy je toto obchodní tajemství vyzrazené a dále použité v hospodářské soutěži. „*Porušení obchodního tajemství znamená jednání obsahující veškeré případy neoprávněného sdělování, zpřístupňování nebo užití (pro sebe nebo pro jiného) obchodního nebo výrobního tajemství, které může být využito v soutěži a o němž se jednající dozvěděl.*“ [1, s. 94 - 95]

Dotěrné obtěžování – Dle občanského zákoníku [10] je dotěrným obtěžováním sdělení údajů o soutěžiteli, zboží nebo službách s využitím telefonu, faxového přístroje, elektronické pošty nebo podobných prostředků přes souhlas příjemce.

Pokud se jedná o reklamu rozesílanou na elektronickou adresu, kterou soutěžitel získal v souvislosti s prodejem zboží nebo poskytnutím služby, nejedná se o dotěrné obtěžování v případech, kdy soutěžící využívá tuto adresu k přímé reklamě vlastního zboží nebo služby a druhá strana reklamu nezakázala. Soutěžitel musí při získání adresy i při každém jejím využití k zasílání reklamy předem zřetelně upozornit na právo přikázat bez zvláštních nákladů ukončení reklamy.

Ohrožování zdraví spotřebitelů a životního prostředí – Soutěžitel je povinný k vykonávání řádné, odborné a poctivé živnosti. Jak popisuje V. Pelc [1] soutěžitel má odpovědnost za kvalitu svých produktů a služeb a stejně tak odpovídá za škody způsobené jeho podnikáním. Podnikatel má povinnost při svém podnikání co nejvíce chránit životní prostředí, přírodní zdroje a kulturní památky. Ohrožením se jedná se zanedbávání ochrany životního prostředí a ohrožení ochrany zdraví spotřebitelů. Soutěžitel se dopouští nekalého jednání vytvářením prospěchu pro sebe samotného na úkor jiných soutěžitelů tím, že záměrně sníží náklady potřebné na ochranu zdraví spotřebitelů a životního prostředí.

4.6.4 Subjekty právních vztahů nekalé soutěže

Tyto subjekty můžeme rozdělit do tří skupin a to, osoby jednající nekalosoutěžně, subjekty nekalou soutěží zasaženy a osoby, kterým zákon připisuje zvláštní postavení v oblasti aktivní legitimace ve sporech vyplívajících z nekalé soutěže.

Autorka D. Ondřejová [2] popisuje osoby aktivně legitimované ve sporech vyplívajících z nekalé soutěže s právem podání žaloby. Jde o osoby dotčené nekalosoutěžním jednáním, ale také osoby nedotčené, kteří nabývají zvláštního práva pro aktivní legitimaci. Jako dotčené osoby jsou soutěžitelé, spotřebitelé a osoby dotčené protiprávním jednáním. Subjekty aktivně legitimované a nedotčené protiprávním jednáním jsou právnické osoby oprávněné hájit zájmy spotřebitelů či soutěžitelů.

V Obchodním zákoníku [11] byly soutěžitelé uvedeny jako „*Fyzické i právnické osoby, které se účastní hospodářské soutěže, i když nejsou podnikatelé (dále jen „soutěžitelé“), mají právo svobodně rozvíjet svou soutěžní činnost v zájmu dosažení hospodářského prospěchu a sdružovat se k výkonu této činnosti; jsou však povinny přitom dbát právně závazných pravidel hospodářské soutěže a nesmějí účast v soutěži zneužívat.*“ (Obchodní zákoník [11])

Spotřebitelé jsou osoby, které nespĺňují stanovené podmínky dané pro soutěžitele. V občanském zákoníku [10] je spotřebitel definován jako osoba, která při uzavírání a plnění smlouvy nejedná v rámci podnikatelské činnosti. To znamená, že spotřebitel může být osoba fyzická i právnická a mohou například uzavřít smlouvu kupní, nebo smlouvu o dílo. Spotřebitele tedy můžeme brát jako osobu, která nejedná v rámci obchodní nebo jiné podnikatelské činnosti a nakupuje či užívá služby za jiným než podnikatelským účelem.

V. Pelc [1] popisuje význam zákonu na ochranu spotřebitele a podmínek hospodářské soutěže. Jedná se o ochranu objektivních práv spotřebitelů, rozvoje výroby a služeb. Jak dále autor zdůrazňuje: „*Ochrana spotřebitele je integrální součástí hospodářské politiky států s tržní ekonomikou na celém světě; významným sociálním instrumentem s politickým aspektem.*“ [1, s. 137]

Podle směrnice je definováno šest všeobecně uznávaných potřeb ochrany, ochrana spotřebitele před ohrožením zdraví a bezpečnosti, podpora a ochrana ekonomických zájmů spotřebitele, přístup spotřebitele k podstatným informacím, vzdělávání spotřebitele, efektivní řešení stížností spotřebitelů, možnost zakládat spotřebitelské skupiny, organizace na ochranu zájmů spotřebitelů [1, s. 137 - 138]

Jak uvádí D. Ondřejová [2], jiné osoby dotčené nekalou soutěží jsou takové osoby, které nejsou soutěžitelé ani spotřebitelé, avšak jejich práva byla porušena, nebo ohrožena nekalosoutěžním jednáním. Tyto osoby mohou ve sporech z nekalé soutěže uplatňovat stejné žalobní nároky jako soutěžitelé a spotřebitelé.

Dále také D. Ondřejová [2] zmiňuje osoby pasivně legitimované, kterými jsou fyzické i právnické osoby jednající protiprávně v případě nekalé soutěže. V případě skutkové podstaty klamavé soutěže, srovnávací reklamy nebo zlehčování není nekalosoutěžně jednající jen soutěžitel, ale i ten kdo tyto dotyčné informace podléhající nekalé soutěži šířil. V případě klamavého označení zboží a služeb, vyvolání nebezpečí záměny či parazitování na pověsti je právně odpovědný kdokoli kdo tento závadný stav způsobí. U podplácení nese odpovědnost ten, kdo úplatek nabízí i ten kdo ho přijímá. U porušení obchodního tajemství je osobou pasivně legitimovanou kdokoli kdo obchodní tajemství porušil.

4.6.5 Nástroje ochrany proti nekalé soutěži

V knize D. Ondřejové [2] jsou uvedeny nástroje ochrany proti nekalé soutěži, které jsou rozděleny na nástroje právní a mimoprávní. V případě Mimoprávních nástrojů se jedná o prostředky, které doplňují právní prostředky ochrany proti nekalé soutěži. Právní nástroje proti nekalé soutěži jsou prostředky obsažené v občanském zákoníku, občanském soudním řádu a ve zvláštních zákonech.

Jak popisuje ve své knize V Pelc [1], osoby, které se cítí nekalou soutěží poškození nebo ohrožení se mohou na protiprávně jednající osobě domáhat, aby svého nekalosoutěžního jednání zdržela a odstranila stav, který právě tímto protiprávním jednáním vznikl. A dále mají poškozené osoby právo žádat o náhradu škody pomocí žalobních nároků. Autorka D. Ondřejová [2] dále zmiňuje rozdělení žalobních nároků na dvě části. V první části jde o prostředky zabraňovací, které čítají žalobu na zdržení se nekalosoutěžního jednání a žalobu na odstranění nekalosoutěžního stavu. V druhé části jde o prostředky kompenzační, kde se nachází žaloba na přiznání přiměřeného zadostiučinění, žaloba na náhradu škody a žaloba na vydání bezdůvodného obohacení. Jak autorka [2] uvádí, můžeme nároky dělit dle majetkové povahy na majetkového a nemajetkového charakteru. Majetkové nároky jsou v peněžní podobě, náhrada škody a vydání bezdůvodného obohacení. Nároky nemajetkového charakteru je zdržení se nekalosoutěžního jednání, odstranění nekalosoutěžního stavu a přiměřené zadostiučinění v nemajetkové formě.

J. Munková [6] ve svém díle popisuje práva jednotlivců a společností dotčených z nekalosoutěžního jednání. Dotčené osoby mají k dispozici soustavu hmotněprávních nároků a různých žalob, které mohou uplatňovat. Cílem zdržení se nekalosoutěžního jednání je odvrácení hrozby nekalosoutěžního jednání. Osoba, která žalobu podává, musí uvést přiměřený žalobní petit, aby bylo možné zamezit protiprávnímu jednání.

V případě odstranění nekalosoutěžního stavu se žaloba nazývá odstraňovací neboli restituční a vede k odstranění protiprávního stavu. Zde dochází k odstranění stavu, který již nastal, příkladem zde může být stažení klamavé reklamy, nebo reklamních prostředků, ale také odstranění zboží z prodeje. Jak J. Munková [6] uvádí nárok odstraňující závadný stav, směřuje do minulosti, z důvodu odstranění zdroje účinku, které v minulosti nastaly. Jako příklad zde může být stažení klamavé reklamy, nebo reklamních prostředků, ale také odstranění zboží z prodeje. Dále popisuje D. Ondřejová [2] toho to se může domáhat soutěžitel a ve vybraných případech spotřebitel, žalobu proti nekalosoutěžnímu stavu může podat i právnická osoba, která je aktivně legitimovaná. Cílem zde je odstranění předmětů, které zapříčiňují nesoulad se zákonným stavem.

Osoba aktivně legitimovaná se může domáhat nároku přiměřeného zadostiučinění pomocí podání satisfakční žaloby. V knize J. Munková [6] zmiňuje ustanovení k podání žádosti osob legitimovaných, jejichž práva byla poškozena nekalou soutěží. V případě satisfakční žaloby se domáhá odstranění nemateriální újmy. Uplatnění nároku na přiměřené zadostiučinění ať již v hmotné či nehmotné podobě slouží k odstranění protiprávního stavu, který nemá materiální povahu. D. Ondřejová [2] ve své knize popisuje případ, kdy se jedná o nehmotné zadostiučinění. Takováto újma může být odstraněna pomocí omluvy, jestliže omluva není dostačující k pokrytí celé újmy poškozeného, přichází na řadu materiální přiměřené zadostiučinění, které je ve většině případů finanční. Toto zadostiučinění má i formu sankce pro rušitele. Soutěžitel se nároku a práv v případech přiměřených zadostiučinění může domáhat ve všech skutkových podstatách, spotřebitel pouze ve vybraných. Osoba aktivně legitimovaná v případě sporu z nekalé soutěže takové to právo uplatňovat nemůže. Ve chvíli kdy žalobce uplatňuje satisfakční žalobu, má důkazy, že se žalovaný dopustil protiprávního jednání v nekalé soutěži a tím způsobil nehmotné poškození.

Další nástroj ochrany proti nekalé soutěži popisuje D. Ondřejová [2], nárok na náhradu škody poskytující odškodnění hmotné újmy žalobce. Jako v předešlém stavu i zde musí být dokázáno, že došlo k nekalosoutěžnímu jednání a jeho důsledkem došlo k vzniku škody.

Dále autorka [2] zmiňuje žalobu k vydání bezdůvodného obohacení, která slouží jako další nástroj ochrany. Cílem je vydání majetkového prospěchu, získaného bez právního důvodu, nabytý z neplatného právního úkonu nebo úkonu, který odpadl a majetek získaný z nepoctivých zdrojů. V nekalé soutěži se považuje bezdůvodné obohacení jako majetkový prospěch nabytý z nepoctivých operací. K tomu, aby byla naplněna podstata nekalé soutěže a mohl tak poškozenému vzniknout nárok na vydání bezdůvodného obohacení stačí objektivně vzniklý stav obohacení.

V občanském zákoníku [10] jsou uvedeny tři instituty pro ochranu proti nekalé soutěži a to předběžný zákaz zásahu do pokojného stavu, dále pak nutná obrana a svépomoc. Tyto instituty jsou označeny mimosoudními z důvodu, že o jejich využití rozhoduje poškozený sám.

V Předběžném zákazu zásahu do pokojného stavu je ochrana zajištěna správním orgánem. Dochází k narušení pokojného stavu a cílem orgánu je, ochránění posledního pokojného stavu.

V případě nutné obrany je hrozící nebo trvajícím útok, přiměřenost obrany a protiprávnost hrozícího útoku.

Svépomoc zní v občanském zákoníku [10] tak to: *„Jestliže hrozí neoprávněný zásah do práva bezprostředně, může ten, kdo je takto ohrožen, přiměřeným způsobem zásah sám odvrátit.“* (Občanský zákoník [10])

D. Ondřejová [2] ve svém díle uvádí tři právní prostředky ochrany proti nekalé soutěži obsažené v Občanském soudním řádě. Jedná se o předběžné opatření, uveřejnění rozsudku na náklady povinné strany a určovací žaloba.

V předběžném opatření jde především o rychlé zamezení protiprávního jednání. Toto opatření lze využívat pro zdržení se nekalosoutěžního jednání do té doby, než soud vydá pravomocné rozhodnutí.

Uveřejnění rozsudku na náklady povinné strany slouží k tomu, aby se žalobce vyhnul vysokým soudním poplatkům v případě, že by bylo určeno v nekalosoutěžním řízení, že se nejedná o nekalou soutěž.

V určovací žalobě jde o procesní úkon soutěžitele či spotřebitele, kterým se dožaduje, aby soud rozhodl o právním vztahu. Zde jde především o preventivní ochranu žalobce, nežli dojde k porušení práva.

Autorka [2] dále zmiňuje zvláštní zákony, které mají povahu právních předpisů veřejnoprávního charakteru na ochranu proti nekalé soutěži. Tyto zvláštní předpisy jsou: Zákon regulaci reklamy, Tiskový zákon, Zákon o provozování rozhlasového a televizního vysílání, Zákon na ochranu zvířat, Zákon o podmínkách výroby, šíření a archivování audiovizuálních děl a Zákon o ochraně spotřebitele. Tyto zvláštní zákony se věnují ochraně a otázkám spojených se samotným předmětem, kterému se svým obsahem věnují.

4.6.6 Ochrana proti nekalé soutěži a ochrana hospodářské soutěže na jednom trhu

D. Ondřejová [2] uvádí rozdělení podle právní úpravy na ochranu hospodářské soutěže a ochranu hospodářské soutěže před nekalou soutěží, z nichž každá úprava má jiný cíl. Právní úprava ochrany hospodářské soutěže dle Zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže zabezpečuje existenci hospodářské soutěže a chrání soutěžní prostředí. Jedná se o ochranu veřejnosprávní a kde zájem na ochraně hospodářské soutěže je veřejný.

Právní úprava ochrany proti nekalé soutěži je definována v občanském zákoníku [10] a zahrnuje korekci kvality u stávající hospodářské soutěže. Jedná se o soukromý zájem v případech, kdy soutěžitel nebo spotřebitel čelí nekalosoutěžnímu jednání ze strany rušitele a brání se proti tomuto stavu prostředky, které poskytuje soukromé právo.

4.7 Řešení deliktů

Jak uvádí J. Munková [6] „*při ústních jednáních ve sporech podle předchozích ustanovení může být rozhodnutím soudu na návrh nebo úřední moci vyloučena veřejnost, jestliže by veřejným projednáváním došlo k ohrožení obchodního tajemství nebo veřejného zájmu*“

Autorka [6] dále uvádí, že „*soud může účastníku, jehož návrhu bylo vyhověno, přiznat v rozsudku právo uveřejnit rozsudek na náklady účastníka, který ve sporu neuspěl, a podle okolností určit i rozsah, formu a způsob uveřejnění.*“

Dle D. Ondřejové [2] sankce za proti právní jednání v rámci ochrany hospodářské soutěže jako veřejnoprávní oblasti. Sankce jsou dvojího typu a to peněžité a nepeněžité. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ukládá a vybírá peněžité pokuty, které jsou příjmem do státního

rozpočtu. Pokuty jsou uloženy za protiprávní jednání a za nesplnění povinností při podávání informací úřadu. Při vyšetřování je rozhodováno, zda bylo jednání úmyslné nebo nedbalostní. Pokuta je ukládána v případě, kdy je dokázáno závažné protisoutěžní jednání a s ohledem na délku prospěchu. Zákon o ochraně hospodářské soutěže obsahuje tři druhy finančních sankcí. Jde o pokuty pořádkové povahy, pokuty za porušení hmotněprávních ustanovení zákona a pokuty za jednání v rozporu s vykonavatelným rozhodnutím Úřadu.

Pokuta pořádkové povahy je ukládána v případě kdy se narušitel dopustí maření úředního výkonu.

Pokuta za porušení hmotněprávních ustanovení zákona je ukládána za porušení a zneužití dominantního postavení, dále v případě porušení zákazu ovlivňovat nebo určovat soutěžní chování kontrolovaného soutěžitele a to před pravomocným povolením spojení a nakonec za porušení povinnosti podat Úřadu žádost o povolení spojení.

Pokuta za jednání v rozporu s vykonavatelným rozhodnutím je donucovacím prostředkem Úřadu, k vynucení jednání soutěžitele v jejich souladu. U této pokuty není potřeba dokazovat zavinění.

D. Ondřejová [2] uvádí další možnosti postihů v podobě nepeněžitých sankcí. Jde o dané dohody mezi stranou soutěžitele a stranou Úřadu, obsahují dohody k odstranění protiprávních stavů způsobených kartelovými dohodami nebo zneužitím dominantního postavení.

Postihy vycházející ze soukromoprávní úpravy ochrany hospodářské soutěže rozdělujeme na materiální a nemateriální. Materiální postihy jsou dány občanským zákoníkem a je to přiměřené zadostiučinění ve finanční podobě, náhrada škody a vydání bezdůvodného obohacení.

Sankční postih vychází z občanského soudního řádu, kde je uplatňován nárok na uveřejnění rozsudku na náklady žalovaného. V takovém to případě se jedná o tom, že rušitel je potrestán sankcí zaplatit náklady na zveřejnění a zároveň se ukládá i nemateriální postih v podobě zveřejnění toho, že jednal nekalosoutěžně. [2]

5 Praktická část

V praktické části se práce věnuje případům spojených s hospodářskou soutěží. První případ se věnuje porušení pravidel hospodářské soutěže společností Google, který v současné době vyšetřuje Evropská komise.

V druhém případě jde o vlastní výzkum autora práce, týkající se setkávání s hospodářskou soutěží u menších vybraných firem.

5.1 Případ porušení pravidel hospodářské soutěže společnosti Google

Jak uvedl Otakar Shön [14], Evropská komise uvedla, že zahájila oficiální vyšetřování společnosti Google z důvodů možného porušení hospodářské soutěže. Porušení se měl Google dopustit „*protěžováním vlastních služeb pro zobrazování reklamy, čímž poškodil konkurenční poskytovatele reklamních služeb, zadavatele reklamy a vydavatele online obsahu.*“ [14]

Dle webu Aktuálně.cz [15] Google je společností, jejíž jméno dnes zná prakticky každý. Jak uvádí společnost Brand Finance ve svém žebříčku společností, hodnota společnosti Google činí více jak 191 miliard amerických dolarů, což z ní dělá druhou nejhodnotnější značku světa (údaje z roku 2021). Hlavním sídlem firmy je Mountain View v Kalifornii, po celém světě pak má své pobočky kde zaměstnává dohromady 135 301 lidí (údaj z roku 2020), od roku 2006 funguje česká pobočka v Praze. Google má kromě internetového vyhledávače, několik dalších úspěšných projektů jako např. mobilní operační systém Android.

Dle webu Aktuálně.cz [15] společnost Google jako i jiné technologické společnosti čelí různým problémům. Jedním takovým problémem ochrany osobních dat a konkurenční výhody v prostoru internetu je shromažďování osobních dat o uživatelích řešený v roce 2014. Evropský soud vydal stanovisko a společnost byla nucena vytvořit formulář pro vymazání nežádoucích dat, od tohoto případu má každý Evropan právo požádat o vymazání osobních dat. Dalším případem, kterým se zabývá Evropská komise je využívání algoritmů pro vyhledávání dotazů, v tomto případě se proti společnosti Google postavily i české internetové firmy.

Zde se zaměříme na případ z června roku 2021, kdy Místopředsedkyně Evropské komise Margrethe Vestagerová vyšetřování vysvětluje následovně: „*Jsme znepokojeni tím, že Google ztěžuje ostatním firmám soupeřit v oblasti takzvaného tech-stacku (sada technologických nástrojů umožňujících provoz služby nebo aplikace). Férová soutěž je důležitá – pro zadavatele reklamy, aby se dostali ke spotřebitelům na stránkách vydavatelů, a pro vydavatele, aby mohli prodávat prostor zadavatelům reklamy, aby získali příjmy potřebné pro tvorbu obsahu. Zaměříme se také na interní pravidla*

Googlu ohledně sledování uživatelů, abychom zajistili, jestli jsou v souladu s pravidly férové hospodářské soutěže.“ [14]

Dle Otakara Shöna [14] udává Komise, jedním z hlavních cílů oficiálního vyšetřování bude zjištění, zda společnost Google poškozují konkurenci tím, že omezuje přístup k přístupem uživatelů dat, pro reklamní potřeby ostatní společnosti a data si ponechává pro vlastní potřeby. Evropská Komise se dále zaměří na „balíčkování“ služeb, poškozující konkurenci. Zde se jedná např. „o povinnost používat různé služby od Googlu pro možnost umístit reklamu na Youtube.“ [14]

V tiskové zprávě uvádí Margrethe Vestagerová „Google sbírá data, která používá k cílení reklamy, prodává reklamní prostor, a také funguje jako zprostředkovatel online reklamy. Google tak představuje v podstatě všechny stupně dodavatelského řetězce v oblasti online reklamy.“ [14]

Změny by měli nastat i v zakázání sledovacích cookies v prohlížečích, které by měli být nahrazeny „proprietní technologií založenou na principu kohortních analýz,“ [14] kde dojde k zamezení přímého přístupu konkurence v rámci prohlížeče Google Chrome.

Jak uvádí ředitelka komunikace české a slovenské pobočky Googlu Alžběta Houzarová: „Tisíc evropských firem každý den využívají naše reklamní produkty k oslovení nových zákazníků a k financování svých webových stránek. Vybírají si naše produkty proto, že jsou konkurenceschopné a také efektivní. Budeme i nadále vést konstruktivní dialog s Evropskou komisí, abychom zodpověděli jejich otázky a názorně předvedli výhody, které naše produkty přinášejí evropským firmám a spotřebitelům.“ [14]

Podle Otakara Shöna [14] Evropská Komise uvedla, že je podrobné vyšetřování společností Google prioritní záležitostí, dále upozornila na fakt, že zahájení formálního vyšetřování nepředjímá výsledek. Jak je již z minulosti známo Komise tak to postupuje v případech kdy má potřebné důkazy o porušování pravidel hospodářské soutěže. Evropská Komise udělila Googlu už několik pokut v řádech miliard eur, rekordní částku 4,34 miliardy eur za zneužití dominantního postavení na trhu v souvislosti s operačním systémem Android.

Závěr

Jak uvedl web iDNES.cz [16] v únoru 2022 Evropská rada vydavatelů (EPC) podala k Evropské komisi stížnost, s cílem přimět komisi k důraznějšímu vyšetřování společnosti Google.

„EPC vyzývá Evropskou komisi, aby pohnala Google k zodpovědnosti za jeho praktiky, jež narušují hospodářskou soutěž, a aby zavedla nápravná opatření k obnovení účinné hospodářské soutěže.“ (Idnes.cz [16])

Předseda EPC Christian Van Thillo uvedl *„praktiky Googlu působí značnou újmu evropským vydavatelům, inzerentům i spotřebitelům, a to v podobě vyšších cen, omezenější možnosti výběru, nižší transparentnosti a menších inovací“* (Idnes.cz [16])

A jak dále uvedl *„Antimonopolní úřady po celém světě dospěly k závěru, že Google omezuje konkurenci v reklamních technologiích, Googlu se z toho ale daří vyváznout s drobnými závazky, které nepřinášejí žádnou významnou změnu jeho praktik. To nesmí pokračovat, V sázce je příliš mnoho, zejména z hlediska budoucnosti financování svobodného a pluralitního tisku.“* (Idnes.cz [16])

Dle zpravodajství iDNES.cz [16] v roce 2020 měl Google vydělat z online reklamy 147 miliard dolarů, to je víc, než vygenerovala jakákoliv jiná společnost v této oblasti.

5.2 Firma HBN

Jak je uvedeno na webových stránkách společnosti [17], firma HBN byla založena v roce 1992 Ladislavem Hruškou v Červeném Kostelci v Královéhradeckém kraji. S rozvojem firmy se v roce 2012 založila společnost pod názvem Nástrojárna HBN s.r.o., se specializací na CNC frézování a CNC soustružení. V dnešní době firma dokáže, nabídnou obrábění ve velice kvalitní a přesné podobě.

Jak uvedl pan Ladislav Hruška, [18] začátky podnikání byly složité a finančně velice náročné. Dlouhá léta trvalo vytvoření kvalitního zázemí pro firmu, z těchto důvodů se firma musela i přestěhovat. Aby firma mohla prosperovat, bylo důležité prosazení na obchodním trhu to se odráželo na správném jednání a svědomitosti. Jak pan Ladislav zdůraznil [18] především správné jednání a postoj je cestou k úspěchům a dále je velice nutná znalost v oboru, kterou je potřeba neustále prohlubovat o nové znalosti.

Na otázku jak vnímá hospodářskou soutěž a její pravidla odpověděl L. Hruška [18] odpověděl, že je daná v jasně nastavených pravidel ve správném jednání a bez podvodů. Prakticky od začátku podnikání se s hospodářskou soutěží denně setkávají, se začátkem podnikání bylo zapotřebí vyřešit obchodní jméno, které v hospodářské soutěži hraje velkou roli a dá se říct, že je vizitkou celé firmy. Proto je důležité, aby obchodní jméno v sobě skrývalo dobrou pověst podniku. Naštěstí se firma dosud neseťkala s případy, kdyby jejich obchodní jméno bylo nějak poškozeno. S rozvojem s provozem firmy se týká pojem obchodní jmění kde, jak uvádí majitel firmy L. Hruška [18] zde je důležité mít dobrý přehled ve finanční stránce. Především v poslední době je potřeba mít velice dobrý přehled na trhu, jelikož důvody inflace často velice mění finanční podmínky. To se např. týká nákupu materiálu pro výrobu, který za poslední dobu velice podražil.

Majiteli firmy L. Hruškovi [18] byla položena otázka, jak vnímá pojem obchodní tajemství. Na tuto otázku odpověděl, že s tímto pojmem se setkává prakticky neustále. V jeho případech je to prostřednictvím výkresové dokumentace zákazníků. Zákazníci, kteří si prostřednictvím firmy HBN objednávají výrobu svých dílů, překládají výkresovou dokumentaci a materiály pro výrobu. Tyto materiály jsou chráněny ochranou známkou a nesmí tak dojít k porušení pravidel a např. výkresovou dokumentaci ukázat neoprávněným osobám. Totéž platí i pro vyrobený díl, který stejně jako dokumenty spadá pod ochranu proti nekalé soutěži. Dle L. Hrušky [18] si firmy v tomto směru důvěřují a proto nevytvářejí speciální smlouvy z důvodů obchodního tajemství, dodržují vždy pravidla, která jsou v souladu s hospodářskou soutěží. Ale jak dodal L. Hruška [18] během své činnosti se setkal s případem, kdy si zákazník nechal vyrobit speciální vzorky dílu a požadoval písemný podpis smlouvy o obchodním tajemství.

Dalším bodem rozhovoru byli zkušenosti s konkurencí a její ovlivňování podnikání, kde jak uvedl L. Hruška [18] mají zkušenosti velké. Důležité je v těchto případech správné jednání a co nejlépe odvedená práce na tom to si majitel velice zakládá a jak uvedl je to pro něj velice přínosné i oblasti konkurence. Jak dále uvedl, neseťkal se s případy, kdy by okolní konkurenční firmy porušovaly pravidla hospodářské firmy, na úkor prospěchu. Podobně odpověděl L. Hruška [18] i na otázku zda se dochází k ovlivňování dominantním postavením jiných firem, zde jak popisuje, je důležité mít znalost v daném oboru, často se najdou případy, kdy zákazník upřednostní menší firmu při správném jednání a dobrých znalostech.

Na téma nekalé soutěže majitel firmy L. Hruška [18] odpověděl, že se naštěstí nikdy s takovým případem nesešel. Jak dále dodal, nikdy se nepouštěl do neznámých oblastí a vždy se snaží co nejvíce znalostí získávat ve svém oboru, aby předešel veškerým nástrahám. Dle jeho názoru je prý dobrá znalost a správné jednání podstatné k plnění daných pravidel. Avšak nevěděl jak správně charakterizovat nástroje ochrany proti nekalé soutěži, odpověď byla názoru, že se nikdy hlouběji nezajímal dalšími oblastmi týkající hospodářské soutěže.

5.3 Firma Sorges

Dle webových stránek společnosti [27] je Sorges rodinná firma zabývající se CNC obráběním, podobně jako předešla firma HBN. Firmy od sebe sídlí pouhých pár stovek metrů a, proto bylo snahou poznat, jak vzájemně dodržují pravidla spojená s hospodářskou soutěží. Stejně jako u firmy HBN bylo i zde cílem získání poznatků jak majitel firmy Petr Ansorge [28] rozumí pojmu hospodářská soutěž.

Jak společnost uvádí na svých webových stránkách [27], dbá na to, aby jejich výroba představovala vysokou kvalitu produktů a byla sama sobě reklamou. Jak v rozhovoru uvedl Petr Ansorge [28], díky této snaze získali po dobu svého působení mnoho partnerských vztahu se zahraničními zákazníky, kterých si velice váží. Velice to napomohlo i na vliv konkurence s ostatními firmami, do nichž spadá i již zmiňovaná firma HBN. Na otázku jaký byl začátek působení a prosazování se na trhu Petr Ansorge [28] odpověděl, že začátek byl velice náročný, jelikož jejich výrobní možnosti byli malé a konkurence malá nebyla. Bylo tedy velice nutné seznámit se s podmínkami a pravidly trhu a správně se rozvíjet. Byla položena otázka, jak majitel firmy vnímá hospodářskou soutěž. Jak uvedl Petr Ansorge [28], pro něho jsou to velice podstatná pravidla, kterých je důležité dbát. Jeho snahu je získání dobrého postavení na soutěžním trhu za podmínky dodržení těchto pravidel. Poznatkem zde bylo, že majitel firmy zná pojem hospodářská soutěž a pravidla s tím spojená a však znalost je velice obecná.

Na otázku jaké zkušenosti má s konkurencí a zda ovlivňuje i jeho práci Petr Ansorge [28] odpověděl, že konkurenci v oblasti má zmapovanou a tudíž ví jaké má a nemá výhody. Velikou výhodou má firma ve stálých zákaznících a díky vybudování dobrých vztahu nepocítuje znatelné ohrožení konkurencí, ale stále dbá na to, konkurenci sledovat a orientovat podle toho např. cenu pro zákazníky. Jak Petr Ansorge [28] dodává, díky správnému jednání a pečlivé práci pro něj konkurence nepředstavuje velická rizika, dokonce i s okolní konkurencí

má jeho firma dobré vztahy a vzájemně se respektují. Horším případem jak uvedl Petr Ansorge [28], je ovlivnění dominantním postavení větších firem, zde se setkává s hrozbou v podobě ovlivnění jeho zaměstnanců. Jednání těchto dominantních firem však nejevilo jasné znaky nekalosoutěžního jednání. Proto i na otázku zda se někdy setkal s případem nekalé soutěže, Petr Ansorge [28] uvádí, že s tímto případem zkušenosti nemá.

6 Zhodnocení a doporučení

Cílem výzkumu bylo popsat problematiku hospodářské soutěže v reálném prostředí. Zjistit jaký postoj k soutěži mají její účastníci a jaké případy jsou se soutěží spojeny.

S hospodářskou soutěží se setkáváme prakticky pořád, ať už jsme soutěžitelé nebo spotřebitelé, s tím je také spojeno mnoho různých případů, kde se se soutěží setkáváme. Jak bylo zjištěno s hospodářskou soutěží je často spojována společnost Google u které je často podezření, že ne vždy dodržuje správná pravidla. Jak bylo zjištěno společnost Google ne jednou byla obviněna, že se dopouští nekalé soutěže. V současné době je společnost Google obviněna z nekalé soutěže a to prostřednictvím omezování reklamní konkurence. Jelikož jednání společnosti Google vykazuje prvky nekalé reklamy, zabývá se Evropská komise vyšetřováním tohoto případu. S nekalou soutěží byla společnost spojována i v historii, kdy za nekalosoutěžní jednání byla pokutována.

V druhém případě byla zkoumána hospodářská soutěž v reálném prostředí u konkrétní společnosti. Z tohoto výzkumu bylo zjištěno, že je potřebná znalost pravidel týkající se právě hospodářské soutěže. U konkrétních společností se situace ve, kterých se s hospodářskou soutěží setkávají, liší avšak podstata dodržování jejich pravidel je vždy stejná. Jak je z výzkumu patrné, jsou velice důležité znalosti z daného oboru a přehled na obchodním trhu.

Poznatkem zde je míra znalosti spojená s hospodářskou soutěží. U společností, kde byl výzkum prováděn, bylo zjištěno, že pojem hospodářská soutěž znají spíše velice obecně a blíže se s tímto pojmem nikdy neseznámili.

Bylo zjištěno, že ne všichni přesně vědí jak se proti nekalosoutěžnímu jednání bránit a co přesně v daných situacích dělat. V daných firmách se touto problematikou spíše nezabývají se snahou nikdy se s nekalou soutěží neseťkat. Avšak i na takovéto situace by mělo být myšleno, jelikož jako účastníci hospodářské soutěže se s takovým případem mohou setkat.

7 Závěr

Cílem bakalářské práce bylo popsání pravidel a problematiky hospodářské soutěže. Jak můžeme sami pocíťovat, soutěžní trh se postupem času stále vyvíjí a je zapotřebí mít přehled v jeho pravidlech. Hospodářská soutěž se týká prakticky každého, ať už jako soutěžícího nebo spotřebitele, a proto je důležité, aby každý znal svá pravidla.

V teoretické části práce byla popsána pravidla soutěže a její význam. Je zřejmé, že bez těchto pravidel by soutěžní prostředí nemohlo fungovat. Tyto pravidla přesně udávají podmínky za, kterých spolu soutěžitelé soupeří na společném trhu. Jelikož trh už má svoji mezinárodní podobu je podstatné znát právní předpisy mezinárodního soupeření. Aby byla zajištěna bezpečnost každého z účastníků, práce udává zákon o ochraně hospodářské soutěže přené podmínky, kterých je potřeba dbát. Avšak i přes veškeré platné zákony a pravidla se setkáváme s případy nekalé soutěže. Její problematikou se práce zbývala v druhé polovině teoretické částí kde je uveden její význam a znaky, kterými se projevuje. Daná pravidla a zákony chránící před nekalosoutěžním jednáním jsou v některých případech porušeny, jak jsme se o tom přesvědčili v praktické části práce a s nekalou soutěží mohou být spojovány i největší světové společnosti.

Z výzkumu pro praktickou část je patrné, že hospodářská soutěž staví správné pilíře podnikání. Význam této práce by měl pomoci začínajícím i stávajícím firmám k porozumění problematiky hospodářské soutěže.

8 Seznam použitých zdrojů/ Použitá literatura

- [1] PELC, Vladimír. *Hospodářská soutěž*. 1. Praha: Grada, 1995. ISBN 80-716-9124-0.
- [2] ONDREJKOVÁ, Dana. *Právní prostředky ochrany proti nekalé soutěži*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s. 2010.
- [3] HAVLÍN, M., cit, *Historický vývoj právní úpravy nekalé soutěže*, *Právník*, 1996, č. 9, str. 822.
- [4] ČÁPOVÁ, H.: *Potírání nekalé soutěže cestou předběžných opatření*, *Právník*, 1997, č. 8, str. 698.
- [5] MUNKOVÁ, J. *Právo proti nekalé soutěži. Komentář*. 2. Praha : C.H.Beck. 2001
- [6] MUNKOVÁ, J. *Právo proti nekalé soutěži. Komentář*. 3. Praha : C.H.Beck. 2008
- [7] ELIÁŠ, K.; BEJČEK, J.; HAJN, P.; JEŽEK, J. a kol. *Kurz obchodního práva. Obecná část. Soutěžní právo*. 5. Vydání Praha: C. H. Beck. 2007.
- [8] VILHELMOVÁ, Lucie. *Epravo.cz: Historický exkurz do právního vývoje nekalé soutěže v českých zemích do roku 1992*. *Epravo.cz* [online]. 2013, 1.8.2013 [cit. 2022-07-21]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/historicky-exkurz-do-pravniho-vyvoje-nekale-souteze-v-ceskych-zemich-do-roku-1992-91931.html>
- [9] *Ipravnik.cz: Jak neefektivně regulovat hospodářskou soutěž*. *Ipravnik.cz* [online]. [cit. 2022-07-21]. Dostupné z: http://www.ipravnik.cz/cz/clanky/obchodni-pravo/print_1/art_3725/lay_3/jak-ne-efektivne-regulovat-hospodarskou-soutez.aspx
- [10] *Zákony.centrum.cz: Občanský zákoník*. *Zákony.centrum.cz* [online]. 1. 1. 2014 [cit. 2022-07-21]. Dostupné z: <http://zakony.centrum.cz/?q=obchodn%C3%AD+z%C3%A1kon%C3%ADk>
- [11] *ZÁKONY PRO LIDI: Zákon č. 513/1991 Sb. Obchodní zákoník. ZÁKONY PRO LIDI* [online]. [cit. 2022-07-21]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-513>

- [12] ZÁKONY PRO LIDI: Zákon č. 90/2012 Sb. Zákon o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). *ZÁKONY PRO LIDI* [online]. [cit. 2022-07-21]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-90>
- [13] KNAP, K.; MUNKOVÁ, J.; TOMSA, M. Ochrana práv a zájmů podnikatelů v hospodářské soutěži. Ostrava: MONTANEX, spol. s. r. o. 1993
- [14] Hospodářské Noviny: Evropská komise vyšetřuje Google kvůli internetové reklamě a sledování uživatelů v prohlížeči Chrome Otakar SchönOtakar Schöntechnologický editor. *Hospodářské Noviny* [online]. [cit. 2022-07-21]. Dostupné z: <https://tech.hn.cz/c1-66943540-evropska-komise-vysetruje-google-kvuli-internetove-reklame-a-sledovani-uzivatelu-v-prohlizeci-chrome>
- [15] Aktuálně.cz: Google. *Aktuálně.cz* [online]. [cit. 2022-07-21]. Dostupné z: <https://www.aktualne.cz/wiki/ekonomika/google/r~i:wiki:915/>
- [16] IDNES.CZ: Ekonomika. *IDNES.CZ* [online]. [cit. 2022-07-21]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/ekonomika/zahranicni/stiznost-google-digitalni-reklamy-evropska-komise-vysetrovani.A220211_115843_eko-zahranicni_rie
- [17] HBN: O nás. *HBN* [online]. [cit. 2022-07-21]. Dostupné z: <http://www.hbn-nastrojarna.cz/onas.html>
- [18] HRUŠKA, Ladislav. Ústní sdělení při osobním rozhovoru. Červený Kostelec 20. 7. 2022
- [19] Martin Koloušek. PRÁVNÍ PROSTOR: Několik poznámek k interpretaci práva, její úloze a možnostem jejího zneužití. *PRÁVNÍ PROSTOR* [online]. Právnická fakulta Univerzity Karlovy, 2017, 11.04.2017 [cit. 2022-07-29]. Dostupné z: <https://www.pravniprostor.cz/clanky/ostatni-pravo/nekolik-poznamek-k-interpretaci-prava-jeji-uloze-a-moznostem-jejeho-zneuzeni>
- [20] GERLOCH, Aleš. *Teorie práva* [online]. 7. aktualizované vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017 [cit. 2022-07-29]. Právnické učebnice (Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-652-1.
- [21] GERLOCH, Aleš a Michal TOMÁŠEK. *Nové jevy v právu na počátku 21. století*. Praha: Karolinum, 2010, s.26

- [22] SEDLÁČEK, Jaromír, SPÁČIL, Jiří (ed.). *Občanské právo československé: všeobecné nauky*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. Klasická právnická díla (Wolters Kluwer ČR), s. 31.
- [23] KELSEN, Hans. *Ryzí nauka právní. Metoda a základní pojmy*. Brno – Praha: Orbis, 1933
- [24] MELZER, Filip. *Metodologie nalézání práva: úvod do právní argumentace*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2011. Beckovy právnické učebnice, s. 214.
- [25] EUROSKOP.CZ: Hospodářská soutěž. *EUROSKOP.CZ* [online]. 2018, září 2018 [cit. 2022-07-21]. Dostupné z: <https://euroskop.cz/evropska-unie/politiky-eu/ekonomika/hospodarska-soutez/>
- [26] JANEČEK, Jan. *Ochrana hospodářské soutěže – Studijní materiály – oliva UHK*
- [27] *Sorges: O firmě* [online]. [cit. 2022-08-10]. Dostupné z: <http://www.sorges.cz/o-firme/>
- [28] ANSORGE, Petr. Ústní sdělení při osobním rozhovoru. Červený Kostelec 29. 7. 2022
- [29] *ZÁKONY PRO LIDI: Zákon č. 143/2001 Sb.* [online]. 1. 2. 2022 [cit. 2022-08-11]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-143>

Zadání bakalářské práce

Autor: Petr Gottstein

Studium: I1900704

Studijní program: B0688A140001 Informační management

Studijní obor: Informační management

Název bakalářské práce: Pravidla hospodářské soutěže

Název bakalářské práce AJ: Rules of Competition

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

Cíl práce:

Cílem této práce je zmapování pravidel hospodářské soutěže a bližší seznámení s její problematikou a ochranou.

Význam práce:

Tato práce přesně zmapuje pravidla hospodářské soutěže. Hlavní užitek by měla přinést v manažerském oboru, kde se s hospodářskou soutěží setkáváme. Je důležité, aby člověk, který se s hospodářskou soutěží setká, znal její význam a především pravidla, která je důležité dodržovat.

Osnova

1. Úvod

2. Teoretická část:

práce bude vycházet z pravidel hospodářské soutěže, zejména pak ze zákona o ochraně hospodářské soutěže, občanského zákoníku a ze soudních rozhodnutí.

3. Praktická část:

Pravidla hospodářské soutěže

Zákon o ochraně hospodářské soutěže

- a. Zakázané dohody
- b. Zneužití dominantního postavení na trhu
- c. Spojování soutěžitelů
- d. Veřejná podpora

Právní předpisy EU

Nekalá soutěž

Řešení deliktů

4. Zhodnocení a doporučení

5. Závěr

6. Seznam použitých zdrojů/ Použitá literatura

ŠILHÁN, Josef. *Ochrana hospodářské soutěže z pohledu práva a ekonomie*. Brno: Masarykova univerzita, 2012. ISBN 978-80-210-6064-7.

HOBZA, Vladimír, Vladimír HOBZA a Eva SCHWARTZHOFFOVÁ. *Manažerská ekonomika: kapitoly k finanční analýze : výkladový text, příklady a případové studie*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2015. ISBN 978-80-244-4889-3.

MUNKOVÁ, Jindřiška. *Zákon o ochraně hospodářské soutěže*. Praha: Československá obchodní a průmyslová komora, 1991. ISBN 80-852-8306-9.

MOKREJŠOVÁ, Veronika. *"Nekalé praktiky" v dodavatelsko-odběratelských vztazích?*. Praha: Oeconomica, 2011. ISBN 978-80-245-1857-2.

ŠUMBERA, Miroslav a Leoš OLIVA. *Zákon o ochraně hospodářské soutěže: (úplné znění) : komentář*. Praha: Victoria Publishing, 1995. ISBN 80-718-7009-9.

Občanský zákoník: Prováděcí předpisy a předpisy související : všechny související zákony. Brno: Computer Press, 2003. ISBN 80-251-0010-3.

Zadávající pracoviště: Katedra managementu,
Fakulta informatiky a managementu

Vedoucí práce: Mgr. Tomáš Ledvinka, Ph.D.

Datum zadání závěrečné práce: 9.9.2021